

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VÁRNAY ELEMÉR

elemelt fővel és tokba rejtett karddal...

Bonnet és Ribbentrop párisi tárgyalásai megtisztították az európai légkört

német külügyminiszter párisi látogatása az első lépés volt a kemoly megvalósulásoké. — Németország nem helyesli Olaszország propagandáját. — Napirendre került a zsidókérdés is

Páris, december 7. A francia fővárosban beködő légkört teremtett a francia-német nyilatkozat aláírása. A párisi sajtónak az a benyomása, hogy a német-olasz tengely változatlanul áll, de Németország és Olaszország tovább folytatják békepolitikájukat. Hangoztatják a lak, hogy

a békenyilatkozattól nem szabad csodákat és azonnali eredményeket várni,

mert annak gyümölcsei csak fokozatosan fognak megérni. A Petit Parisien hangsúlyozza, hogy egyezmény a két nép kapcsolataiban új korakot nyitott meg. A lap azt kívánja, hogy a francia-német viszony javulása hozzájáruljon a nyos nemzetközi kérdések rendezéséhez.

A berlini német lapok is részletes jelentéseken közlik a párisi eseményeket és bőséges megjegyzéseket fűznek a nyilatkozat aláírásához. A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy a nyilatko-

zat szakítást jelent az együttes biztonságban és kísérlet arra, hogy új utakon közelítsék meg a világ ügyeinek rendezését.

Az Echo de Paris ezeket írja:

Felemelt fővel és tokba rejtett karddal Franciaország és Németország, amelyek annyi évszázadokon keresztül a harcot keresték, most megtalálták az okokat, hogy békességben éljenek.

Az Oeuvre írja: A franciák nem viseltettek barátságos érzelmekkel a Berlin-római tengellyel szemben, amely állandóan erejét hangoztatta. Ennek ellenére kiderült, hogy a németek megértésre találnak nálunk, ha megkeresik az ehhez szükséges indokokat. Általában a francia közvéleményt bizonyos optimizmus hatja át a keddi nap eseményei következtében, amelyek mindenki szerint igen jól végződtek.

Fontos kérdésekben történt döntés a két külügyminiszter között

Megbízható értesülések szerint Ribbentrop és Bonnet birodalmi külügyminiszter és Bonnet külügyminiszter kedden délután újszólván minden európai kérdést tárgyaltak. Különös részvételrel tanácskoztak a spanyol kérdéssel. Ribbentrop kijelentette, hogy Spanyolország Németországot nem politikai, hanem gazdasági szempontból érdekli. Bonnet javasolta, hogy Spanyolországban mérsékelt kormány vegye át a hatalmat. Ehhez állítólag Ribbentrop is hozzájárult. A gyarmati kérdést a tanácskozás során csak érintették. Bonnet ugyanis hangoztatta, hogy Franciaország már leszögezte az erre vonatkozó álláspontját. Ribbentrop kijelentette, hogy

Németország nem csatlakozik az olasz mód-szerekhez, vagyis nem helyesli a Tunisz és más francia gyarmati területek megszerzése érdekében megkezdett olasz propagandát.

gy tudják, hogy Ribbentropnak ezzel a kijelentésével áll összefüggésben Gualiglia párisi olasz agykövet szokatlanul hosszú, mintegy 50 perces esti látogatása Ribbentropnál. Középeurópát illetőleg Németország hozzájárult ahhoz, hogy Franciaország továbbra is gazdasági érdekeltséget vállaljon a középeurópai és a balkáni államokban. Csehszlovákia határainak szavatolását gyelőre nem helyesli Németország, mert megkarja várni, amíg a szomszédos államok is csatlakoznak a határ biztosításához. Beavatottak szerint a szerdai tanácskozásokon elsősorban a zsidókérdés került szóba. Chamberlain angol miniszterelnök ugyanis arra kérte Bonnet külügyminisztert, eszközölje ki Ribbentropnál, hogy a németországi zsidó emigránsok vagyonuk egy részét is magukkal vihessék. Párisban úgy tud-

ják, hogy a tanácskozásokról nem adnak ki hivatalos jelentést.

MEGTISZTITANI A LÉGKÖRT

Szerdán délelőtt 11 órakor von Ribbentrop, von Welzeck követ társaságában megkoszorúzták az Ismeretlen Katona emlékművét, majd pedig felkereste a Göthe-házat, amelyen a horogkeresztes német lobogó lengett. Itt von Munch, a Göthe-ház igazgatója fogadta. A látogatás alkalmával a sajtó egyetlen munkatársát sem hívták meg. A déli órákban a külügyminiszter látogatást tett a Barna házban, a párisi németek központjában. Délután a Louvrebe hajtatott, ahol egy órát töltött, majd visszatért a Crillon-szállóba, ahol a párisi német-francia egyesület díszbédet adott tiszteletére, amelynek során Scapin, az egyesület elnöke beszédet mondott. Rámutatott arra, hogy az egyesület célja a Németország és Franciaország közötti jóviszony ápolása s ebben a munkájában elsősorban a két nemzet fiataljainak megerősí-

A párisi tanácskozások célja: helyreállítani Európában az egyensúlyt

Az angol sajtó a francia-német nyilatkozattal kapcsolatban megállapítja, hogy a londoni és párisi kormányok megegyezését hosszan tartó tárgyalás előzte meg. A Times azt írja, hogy Franciaország és Anglia között olyan természetes és nagyjértékű a bizalom, hogy semmiféle hatással nem járhat e viszonyra az, ha valamelyik ország közeledést keres egy másik hatalom felé. Angliának és Franciaországnak egyformán az a célja, hogy

tésére és a fiatalság egymáshoz való viszonyának egyengetésére töreksszenek. Megerősítették a francia és német ifjúság közötti kapcsolatot, mert hiszen a fiatalságtól a jövőre nézve oly sokat vár mindkét nemzet. Ha szerényen is, — mondotta az elnök —, de

a legválságosabb pillanatokban igyekeztek megtisztítani a légkört

és ebben a munkában első jelentős állomás Ribbentrop párisi látogatása. Végül az európai béke és az európai gazdasági helyzet megjavításának szükségességéről beszélt a szónok.

Délután a külügyminisztériumban Bonnet és Ribbentrop tovább folytatták tanácskozásukat.

BÉKÉSEN KELL ELINTÉZNI AZ OLASZ-FRANCIA INCIDENTST

A ma délutáni párisi lapok még mindig a két államférfi tárgyalásával foglalkozik. A francia közvélemény — állapítják meg a lapok — tisztában van azzal, hogy a párisi német-francia megbeszélések nem oldották meg az európai kérdéseket, de bíznak abban, hogy ez csak az első lépés volt, amit még újabb, komoly megvalósításoknak kell követniök. A jobboldali Journal des Debats rámutat arra, hogy a közös közlemény megszövegezésénél gondosan kerültek minden olyan kérdést, amelyben a két ország kormányai nem értenek egyet.

Nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a ténynek is, hogy Ribbentrop báró német külügyminiszter ma háromnegyedórás megbeszélést folytatott a párisi olasz nagykövettel, annak ellenére, hogy ez a találkozás nem szerepelt a látogatás programjában. Ribbentrop ismertette az olasz diplomata előtt a Párisban folytatott megbeszéléseinek lényegét. Azt a nézetét hangoztatta, hogy az Olaszország és Franciaország között keletkezett incidenseket békésen kell elintézni.

A TENGELYPOLITIKA EREDMÉNYE

A Berliner Zeitung am Mittag a német-francia egyezményt a Róma-berlini tengely politikájának eredményeként tünteti fel. A német-francia kapcsolatok szoros összefüggésben vannak a tengelypolitikával, amely létrehozásától kezdve a nemzetközi politika gerincét képezi. A tengelypolitika nélkül Európa bajosan könyvelhetne volna el a most megkötött francia-német egyezményt. Rövid idővel ezelőtt felmerült a kérdés, hogy ez a politika, amelynek eredménye a négy államférfi megegyezése volt, alkalmazható-e más nemzetek közötti megbékélésre is, — fejezi be cikkét a német lap.

Európában helyreállítsák az egyensúlyt,

mert ezt nem lehet minden percben tárgyalás alá venni. A Daily Mail úgy számít, hogy az egyezmény következtében az európai diplomácia munkája egyszerűbb lesz és ezt az angol nép teljes egészében magáévá teszi. A Daily Herald kijelenti, hogy a békenyilatkozatnak nem kell feltétlenül a háború bevezetésének lennie. A két hatalom között a háború általános összeomlással járna.

„A nemzet órája” című rádióelőadás hetenkint rendszeresen ismerteti az ország politikai helyzetét

Államférfiak, katonatisztek és magas állású tisztviselők lesznek az előadók

Bucuresti, december 7. A fővárosi rádió december 4-én, este 8 órakor „A nemzet órája” címmel új előadás-sorozat közvetítését kezdte meg, amelyet Titeanu Eugen sajtó- és propagandaügyi államtitkár nagyszabású beszéde nyitott meg. A miniszter a következőket mondta a mikrofonba: „Ünnepélyes pillanata ez a román rádiónak, amelynek gazdag és változatos műsora most egy rég nélkülözött számmal még jobban kibővült. Az új előadás-sorozat nemcsak szórakoztat, hanem oktat is, irányítja a közvéleményt. Az előadásoknak felmérhetetlen oktató és gyakorlati értékük lesz. „A nemzet órája” az általános közvéleményt foglalkoztató dolgokra fekteti a fegyűrt, hű tükre lesz a román nép örömeinek, vagy bánatának, percről-percre figyelemmel kíséri az ország életét, felhívja a figyelmet a tennivalókra és beszámol az elért eredményekről, a győzelmekről. Tehát politikai óráknak is nevezhető. Ezúttal azonban

nem személyek vagy pártok politikájáról lesz szó, hanem az állampolitikáról.

az új előadás-sorozat az ország fejlődésének és boldogulásának áll a szolgálatában. Nagy vonalakban körvonalozzák az előadók azokat az ügyeket, amelyek az országot foglalkoztatják, utal és példát mutatnak a népek, amelyeket követni kell. Beszámolnak a népek az összes tereken elért eredményekről. Ily módon a lakosság közvetlenebbül részt vehet abban a nagy műben, amely az ország újjászervezésére irányul és ez, különösen a jelen pillanatban, rendkívül nagy fontossággal bír. A hetenkint egyszer megismétlődő „Nemzet órája” előadói államférfiak, katonatisztek, vezető emberek és más magas állásban lévő irányító személyiségek lesznek. Meghívták, — folytatta Titeanu államtitkár — hogy nyissam meg ezt az előadás-sorozatot és én ez alkalommal is hangsúlyozni akarom, hogy a külföldi sajtóban és a nemzetközi politikai körökben Romániának még sohasem volt akkora tekintélye, mint ma. Uralkodóink angolai, franciaországi és németországi utazása tekintélyt és általános megbecsülést szerzett Románia számára. A külföld is értékeli a románok dolgozni akarását, vendégszeretetét és az ország gazdagságát. Mi vagyunk a Kelet kapuja. Ha külföldre utazunk, példát kell vennünk az ország első polgárától, öfelsége, a királytól. Most, „A nemzet órája”-nak első leadása alkalmából kérhetjük minden egyes állampolgárunktól, hogy kövessék az uralkodó példáját

A kolozsvári opera bucsuja

Hoffmann meséi előadásával a kolozsvári opera egyúttal egy legemlékezetesebb sikerét aratta. Parádés szerezésben került színre Offenbach lázalmokból született kísérteties szépségű dalműve, amelyet már a nemléti peremén írt a halállal viaskodva és a rendezés is méltó volt a legnagyobb fantasztikus író E. T. A. Hoffmann elképzeléseihez, aki az ódon ivópincék büvöletéből látta a világot. Gyönyörű volt ez a rendezés, felejthetetlen színpompában remegő árnyalatokban bontakoztak sorra a képek: az augsburgi pince, a rokokó babajelenet, a barkarolás, fülledt levegőjű velencei éjszaka és a démoni igézetű Miracle-jelenet. Ujeicu káprázatos alakítást nyújtott négyes szerepében, igazi hoffmannesk megjelenés volt úgy énekekben, játékokban, mint maszokban. Spatariu úde, lírai melegséggel hanggal énekelte Hoffmann, bájos volt Georgescu asszony Miklós barátja szerepében. A három női ideál Ciolac, Simonetti és Rózsa Anna játszották, szerepüknek megfelelő jellegzetesség, élményszerű alakítást nyújtva. Jarotzky, Ranzescu és a többi szereplő művészek tehetségük javával gyarapították a sikert. Rónai karmester finoman, lendületesen vezényelt. Búcsú-előadásként szérdán a Faust került színre gondos, kitűnő előadásban. Faust Spatariu, Margit Rózsa, Valentin Demetrescu, Mefisztó Simion voltak. Üdvözlőjük és mihamarabb visszavárjuk a kitűnő kolozsvári opera-együttest, amely vendégszereplésével minden előadásban maradéktalan zenei gyönyörűséget szerzett számunkra.

Flaneur.

Újabb terrorszervezeteket lepleztek le Csernovitzban

Egy ügyvéd és egy gimnáziumi tanár volt a merénylő csoportok vezetői. Hadbírószághoz kerültek a bűncselekményekben résztvevő diákok. — Nap megdöbbenés a szülők között, akiknek tapasztalatlan gyerekeit eszköznek használták fel a legionisták

Cernauti, december 7. A hatóságok kihallgatták a Cristescu alezredes élete ellen elkövetett merénylet tetteseit, akik szenzációs vallomást tettek. Legelőször a Manastresti negyedben tartott razia alkalmával kézrekerítették a másik merénylőt, Al. Rahniscuot is, aki az Aron Pumnul liceum nyolcadik osztályának növendéke volt, de eltávolították az intézetből legionista propaganda miatt. Rahniscu fia a storonjinetmezei Panca község lelkészének. A merénylet elkövetése után sikerült egy másik legionista: Mihail Leontes lakására menekülnie. Leontest ezelőtt három héttel tartóztatták le, amikor röpiratokat osztogatott. Közben megbetegedett és kórházba internálták, ahonnan a merénylet elkövetése előtt megszökött.

Leontes a „Kereszt testvérei” szövetség bucovinai szervezetének főnöke volt.

Letartóztatták még Mihail Stanescut, a jasi egyetem jogi fakultásának hallgatóját, aki a „Kereszt testvérei” szövetség moldovai szervezetének volt a főnöke. Velük együtt elfogták Danciu Hagit, egy nyugalmazott iskolaigazgató fiát. Ezt a diákok bünrészességgel vádolják. Elfogták még Amuliu Liteanut,

az Aron Pumnul liceum latin tanárát, aki a nyolcadik osztály főnöke volt.

Kiderült, hogy majdnem az egész osztály tagja volt a „Kereszt testvériség” szervezetnek. Liteanu profesor igazolta az egyik merénylőnek Lutodovicinek a merénylet napján való távollétét azzal, hogy beteg. A tanár lakásán tartott házkutatás során katonai fegyvereket találtak, de azt még nem állapították meg, hogy azok honnan származnak. A hatósági vizsgálat megállapította azt, hogy a Cristescu alezredes ellen elkövetett merényletet Stanescu Mihail diák szervezte meg azzal az indoklással, hogy

miután a kapitány meghalt, az ezredes sem maradhat életben.

A vizsgálat folyik, nincsen kizárva, hogy további meglepetések következnek.

Halálbüntetés vár a merénylőkre

A szorgos és könyörtelen nyomozás eredménye, hogy

a hatóságok újabb terrorista csoportokat lepleztek le,

amelyeknek székhelyei Cernautiban és Câmpulung városában voltak. A cernauti csoportot Jean Turcan ügyvéd vezette, míg a másik szervezettel való összekötő szerepét az ortodox liceum igazgatójának a fia, Dragos Vitenko ügyvéd látta el. Ő töltötte be a futár szerepét Bucuresti és Cernauti között. A hatóságok megállapítása szerint a csoport munkájában Iagoda Vasile, a cucuuri-marei állomás főnöke is részt vett. Mindannyiukat letartóztatták, hasonlóképpen őrizetbe vették Ion Barleanu, Cezar Scarlat és Balada Nicolae cernauti városi tisztviselőket és Chisalita törvényszéki jegyzőt. A câmpulungi csoportot, amint kiderült, Leontes Matei, a volt câmpulungi prefektus fia vezette, akit szintén letartóztattak. A nyomozás tovább folyik.

A „Seara” című fővárosi lap jelentése szerint, amint a kihallgatás formáságai a cernauti merénylet ügyében befejeződnek, az egész terrorista társaság a hadbírószághoz kerül, amely meg a jövő héten összeül Az itélő tanácsot különleges módon állítják össze, — írja a lap — és rámutat arra, hogy a katonai törvénykönyv szövege az ilyen körülmények között elkövetett cseleltartóztattak. A nyomozás tovább folyik.

CESAR PETRESCU CIKKE A MEGTÉRT LEGIONISTÁKRÓL

A Vasluiban internált és hűségnyilatkozatot aláírt volt vasgáda vezetők magatartásáról Cesar Petrescu a fővárosi Románia című felhivatalos kormány lap főszerkesztője vezércikkét írt és többek között a következőket szövegezi le:

— Annvi nehéz óra után, amelyen az ország szeptember óta átment, a Vasluiban szabadságvesztésre ítélt legionisták hűségnyilatkozatát meghatódással és az irat fontosságának

szorgalmasan figyelték meg. A cernauti rendőrségen. Ennek során Stanescu Mihai diák, a bucovinai „Kereszt Testvérek” alakulat kerületi főnöke, aki lasi azzal a

különleges megbízatással jött Cernautiba hogy a merényletet megszervezze,

cinikusan beismerte tettét és eddig még ismeretlen részleteket hozott a hatóság tudomására, az ország északi részében működő terrorista szervezet tevékenységéről. Az adatok segítségével a terror-szervezet hálózatának leleplezése rövidesen megtörténik. Ezután ismét kihallgatták L. nid Lutoveici diákok, Cristescu alezredes merénylőjét, valamint az Aron Pumnul-liceum kizárt diák-büntársait és ezek is olyként voltak, hogy a merénylet végrehajtására Stane diáktól kapta az utasításokat. Délben megtört Stanescu és a többi letartóztatott diák szemléte.

Ugyancsak szerda reggel kihallgatták a tizenkét diákok is, akik Liteanu tanárnak, Aron Pumnul-liceum professzorának védőnője alatt, terrorista csoportot alakítottak. A már lakásán három revolvert találtak.

Rendőri vizsgáló befejezése után a letartóztatottakat a hadbírószághoz adják át. A tizenkét diák ügyében lefolytatott vizsgálatból kiderül, hogy hiszékenységgel áldoztattak lettek.

Az ifjú diákokat a terrorista legionáriusok a bűncselekmények eszközül használták fel

Főleg liceumi növendékeket igyekeztek hálójába keríteni, mert őket alkalmasabban tudták a jaiknak szolgálatába állítani. A diákok szülei zöböt néhány előkelő személyiség, tanár, ügyvéd stb. található. Valamennyien mélyen fel vannak háborodva gyermekeik szomorú eltévelyedése miatt és a legteljesebb megütözéssel ítélik azokat a terrorista bűnözőket, akik gyermeküket törvénytelen szervezet hatáskörébe vontak bele.

viszafordulni és vizatérni az eltévelyedő utjáról

és őszintén bevallani ezt az eltévelyedést, úgy akkor janus utjára lépni, ezek mind egy be harcosnak a szüleményei, amely végül is tisztít, hogy újra makulátlanul adjon vissza életnek. Ki nem bizik egy késő, de őszinte m térésben, úgy amint az apostolok cselekedet meg van írva: — „Amikor utba volt és Dama kuszhoz közel volt, égből jövő világosság öv te körül. És a földre borult, amikor egy égi hang megszólalt: Saul! Saul! Miért üldözöl engem? Ki vagy Te Uram? — kérdezte Saul. Tovább olvasva a következő szavakra találók:

— És azonnal lehullott szeméről a hályog felkelt és megkeresztelkedett.”

AZ OLASZ SAJTÓ ELISMERŐ HANGJA

Az olasz sajtó rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít a román kormány azon intézkedéseknek, amelyekkel a diákság segítségére sietett lapok felsorolják mindazokat az előnyöket, reformokat, amelyeket a Miron Cristea-kabin az egyetemi hallgatók érdekében hozott.

A Vasluiban internált 318 vasgárdista le ségnyilatkozatával ugyancsak élének foglalkozik az olasz sajtó. Meleg hangon emlékeznek a lapok az Ugo Sola tiszteltére adott villárgeliről is, amelyen, mint külön kiemelik, re kívül barátságos beszéd hangzott el úgy Cc nen külügyminiszter, mint Ugo Sola részéről

Három mumiáról röntgenfelvételt készítettek

röntgen széna közé elrett és vászonpólyába savart madár-, kígyó- és krokodilcsontokat fedezett fel a múmiák pólyája alatt

Budapest, december 7. A Szépművészeti Múzeum egyiptomi kiállítását rendez. A kiállításra való készülétek során dr. Oroszlán Zoltán, a Magyar Nemzeti Múzeum régészeti osztálya részéről a kiállítás céljaira átengedett három múmia pólyáján át keményebb részeket tapintott ki. Nem várta, hogy mi lehet a pólyák alatt. Arról, hogy a pólyát lebontsák a múmiáról és ilyen módon állítsák meg, hogy a pólyák mit rejtgetnek, szó sem lehetett, mert félté volt, hogy a sírletelekből származó múmiák a szabad levegőn teljesen elporladnak volna. Ezért arra gondolt, hogy röntgenfelvételekkel állapítja meg a pólyák titokzatos tartalmát. A röntgenfelvételek leleplezik a múmiák titkát. Világosan látható rajtuk, hogy a múmiák pólyája alatt

egy kígyó, kis madár és fiatal krokodilus maradványai szennyeződtek.

felfedezés nem kellett nagy meglepetést, mert tudomású az egiptológia művelői között, hogy régi egyiptomiak vallásos tisztelettel öveztek ilyen tárgyukat és hozzátartozóik behalaszomozott és pólyázott holttesteit ilyen szent állatokat helyezték el.

Az orvosi világban páratlan „orvosi tevékenység” a felvételt készítő orvos beszámolt a Magyar Orvosok Röntgenegyesületének legutóbbi tudományos ülésén is. Közölte a három egyiptomi sírban talált lelet röntgenvizsgálatának eredményeit. A vizsgált leletek egyformán széna közé elrett és vászonpólyába csavart állatok maradványait tartalmazták, olyan állatokat, amelyek az egyiptomiak állásos tiszteletének tárgyai voltak. A röntgenvizsgálat határozotlan megállapította, hogy az egyik tárgy fiatal krokodilus, a második kígyó, a harmadik madár csontjait tartalmazza.

Az egyetemi röntgenintézet is készítetett a múmiáról röntgenképeket. A tőbzezer év előtt élt fiatal harcoss gerincoszlopán üstézőt származó súlyos roncsolás volt megállapítható, amely alkalmazást a harcoss halálát is okozta. Jól meglátszott a röntgenképen a rostos anyag is, amellyel a roncsolás helyét betömötték. Svédországban megkísérelték a röntgenvizsgálatot annak a kérdésnek tisztázására, svéd vagy norvég golyó okozta-e XII. Károly svéd király halálát. Forssell professzor, akit a röntgenvizsgálat elkészítésére felkérték, röntgenfelvételeket készített a halott király koponyájáról. A koponyában levő őlomtörmelékkel azonban nem lehetett megállapítani a lövedék eredetét és ilyen módon XII. Károly király halálának titkát a röntgenvizsgálattal sem sikerült megoldani.

Agyonszurta üzleti ellenfelét

Megdöböntő gyilkosság Bucurestiben

Bucuresti, december 7. Megdöböntő gyilkosság történt tegnap éjszaka Bucurestiben a Poisor utcában lévő Rusea-féle kocsmába. Egy veszedelmes tolvaj

több késszurással megölte vadházas-társát üzleti ellenfelét.

A gyilkos Dumitrescu Tudorita 39 éves nő. Az asszony már évek óta Bufti Aron fiatalemberrel élt vadházaságban. Ismerőseik úgy tudták róla, hogy kereskedelemmel foglalkoznak, tulajdonképpen foglalkoznak, azonban a zsebmetszés volt. Különösen az asszony „jó ismerőse” a fővárosi rendőrségnek. Tegnap délután 2 óra tájban mindketten betértek a Poisor-uccai Rusea kocsmába és a késő éjszakai órákig mulattak. Már éppen hazakészültek, amikor belépett a kocsmába Paraschiv Petre 25 éves fiatalember, aki konkurens volt Buftinak. Emiatt már többször összevíváltak. Amikor Bufti megpillantotta a belépő Paraschiv Petret, ismét felelősségre vonta. Ebből verekedés keletkezett, a kocsmáros azonban kitessékelte a civakodókat a helyiségből, úgyhogy ezek most már az utcán folytatták a verekedést. Közben a jelenlévő Dumitrescu Tudorita kést vett elő és azt

teljes erejéből többször Paraschiv Petre hátába döjté.

A szerencsétlen fiatalember néhány perc múlva kiszívenedett. Ugy a gyilkos asszonyt, mint vadházas-társát letartóztatták.

Utlevél és vízum nélkül

3 kényelmes karácsonyi utazás

Páris., Riviera-, Olaszországba

WAGONS-LITS-COOK

utazási világvállalattal

Timisoara I., Bulevardul Regele Ferdinand, Bánáti Bankégyesület-palota

Utolsó jelentkezési határidő december 13.

Olaszországban és Franciaországban ma tovább folytatódtak a tüntetések

Több olasz városban uccát neveztek el Tuniszról és Korzikáról. — Elmarad a francia Latin Barátok Szövetsége olaszországi útja

Róma, december 7. Az olaszországi tüntetések tovább folytatódnak. Palermóban és Génában a diákság a francia konzulátus épülete elé akart vonulni. A konzulátust azonban nem közelíthették meg, mert útközben erős rendőrkordonnal találták magukat szembe. A tüntetők lelkesen éljenzték a Ducet, miközben a Giovinezzát énekeltek. Luccában a tüntető diákság követelésére

két uccát Korzika, illetve Tunisz névre kereszteltek.

Torinóban szintén tüntetett az egyetemi hallgatók egy nagyobb csoportja. Ezek a német konzulátus elé vonultak és Németországot éltették.

A florenzi diákok ma csoportokba verődve tüntettek a tuniszi, korzikai és nizzai olaszok mellett. Ez egyben válasz is volt a francia olaszellenes tüntetésére. A tüntetők a francia konzulátus elé akartak vonulni, amelyet azonban rendőrök őrizztek és így a menet a Ducet és az olasz császárságot éltette, rendben tovább vonult.

Ugyanakkor Franciaországban is heves tüntetések voltak Olaszország ellen. Strasbourgban többszáz férfi, akik között sok diák volt, ma délelőtt a strasbourgi olasz konzulátus elé vonult, ahol

tiltakozásukat fejezték ki az olaszországi franciaellenes tüntetések miatt.

Korzikában egyre szélesebb keretet ölt az a tiltakozás, amely az olasz annektálási szándék ellen szól. Bastia város tanácsa tegnap egyhangú határozatot fogadott el, amelyben többek között a következőket hangoztatják:

— A korzikai fronharcosok tegnapi gyűlésükön esküt tettek, hogy

a francia Korzikát megvédik

és ha kell fegyverrel is szembeszállnak azokkal, akik ezt a Franciaországhoz tartozó területet megszállni akarják. Ehhez az eskükhöz — hangoztatja a határozat — mi is csatlakozunk. Együtt maradunk Franciaországgal mindhalálig — hangoztatja a határozat.

Tuniszban is újabb olaszellenes tüntetések voltak, melyek során 50 olasz bántalmaztak.

A párisi Latin Barátok Szövetsége közleményt bocsátott ki, amelyben bejelenti, hogy az utóbbi napokban Olaszországban törhetetlen franciaellenes tüntetések arra indították a szövetség vezetőjét, hogy az Olaszországba tervezett utazást lemondja. Erre az útra a szövetség meghívott több ismert francia ügyvédet, valamint a francia jogásztársadalom több kiváló tagját. Azt remélték, hogy az olaszországi utat teljes összhangban és jó egyetértésben valószínűsíthetik meg. A szövetség a következőket fűzi a kiadott közleményhez:

— Az olaszországi utazás a mostani időben semmi esetre sem egyeztethető össze nemzeti önértékünkkel és becsületünkkel.

A Newyork Herald Tribune az olasz követelésekkel foglalkozva azt írja, hogy amikor Olaszország annektálta Etiópiát, Mussolini kijelentette, hogy az olasz birodalom a jövőben a meglegedett hatalmak soraiba fog tartozni és hogy a gyarmati kérdésekben a statusquo híve lesz.

Modernül felszerelt tűzoltóság lesz Temes megye minden járásában

Praporgescu Gheorghe ezredes-prefektus öt-éves tervet dolgozott ki Temes megye gazdasági, kulturális és egészségi szintjének emelésére. Az ötéztendő alatt a vármegye különböző községeiben felekezeti különbségre való tekintet nélkül több új templomot építenek, egy csomó templomot pedig tartoznak. Több új kultúrház építését is tervbe vették. Nagy gondot fordítanak az utakra is, több új utat építenek, más utakat pedig alaposan rendbehoznak. Az útépitési tervek részletes elkészítésével a vármegyei prefektus Manciu Petru főmérnököt bízta meg. Az egészségügyi offenzívát a vármegye területén hathatósan folytatják. Az egyes községekben tüdőbeteg részére gondozókat és népfürdőket építenek. A falusi lakosság számára népszerű egészségügyi tanfolyamokat is rendeznek. Nagy gondot kíván fordítani a vármegye a közlekedési

utak mentén és a legelőknön gyümölcsfák ültetésére. Eddig már tizenöt ezer darab eper- és cseresznyefát ültettek el. Súlyt helyeznek arra, hogy a mezőgazdákat nemes gabonamagvakkal lássák el. Praporgescu Gheorghe ezredes-prefektus elhatározta, hogy az ötéves terv megvalósításában való részvételre felkéri a mezőgazdasági, a kereskedelmi és ipari, az orvosi és a munkakamarákat is.

Nagyjelentőségű a prefektusnak az az elhatározása, hogy a vármegye minden járási székhelyén modernül felszerelt tűzoltóságot létesít. Ezek a tűzoltóságok gondoskodnak a vármegye községeiben keletkező tűzesetek gyors eloltásáról. A múltban a megye területén kevés tűzoltóság működött és annak is hiányos volt a felszerelése. Az új intézkedés folytán sokkal kevesebb tűzkár lesz, mint volt a múltban.

Elhárult a belga kormány-válság: Spaak bizalmat kapott

Brüsszel, december 7. Spaak miniszterelnök a belga kamara tegnapi ülésén hosszabb beszéd keretében indokolta álláspontját, amely szerint Belgiumnak szüksége van arra, hogy kereskedelmi összeköttetésbe lépjen a spanyol nacionalista kormánnyal. Bejelentette azt is, hogy abban az esetben, ha az erre vonatkozó javaslatát leszavazzák, levonja a konzekvenciát és lemond.

A kamara ezután a bizalmi kérdés ügyében szavazott.

A kamara 111 tagja bizalmát nyilvánította a miniszterelnök politikájára iránt,

negyvenkilencen a kormány ellen szavaztak, huszonegyen tartózkodtak a szavazástól. A kamara ezzel nemcsak bizalmat szavazott a miniszterelnöknek, hanem elfogadta annak a Burgosba kiküldendő kereskedelmi bizottságra vonatkozó javaslatát. Ezzel elhárult a kormányválság veszélye.

Az új adóbehajtási törvény részletei

Az alábbiakban ismertetjük az új adóbehajtási törvény részleteit.

Az államnak, tartományoknak, megyének, községnek és más közhatalóságnak és intézménynek mindenféle adó, aditionális adó, majorare, taxa és bírság követelése tekintetében az adós ingó és ingatlan vagyonára nézve előnyös kielégítési joga van, azonban csak a következő korlátozásokkal:

Az ingatlanra nézve csakis az utolsó öt évi hátralékos adó, aditionális adó és majorare követelésekre nézve és csakis a végrehajtás alatt lévő ingatlanra kivetett adók tekintetében, a nélkül azonban, hogy az előnyös kielégítési jog szempontjából bármilyen telekönyvi bejegyzésre volna szükség. Az öt évi határidő eltelté után csak a telekönyvileg bejegyzett követelésekre nézve áll fenn az előnyös kielégítési jog.

Minden más adó, taxa, vagy másfajta követelések járuléka tekintetében a követelést csak a bekebelezés rangsorában lehet érvényesíteni. Ha pedig a követelés nincs kereszttől vezetve a telekönyvben, akkor csak a többi, nem telekönyvezett követelések rangsorában.

Ingóságokra vonatkozóan az előnyös kielégítési jog a kincstárt megilleti minden más előző követeléssel szemben.

Ha a fentebb említett hatóságok követeléseik konkurálnak egymással, a kielégítési sorrend a következő: Az állam, az állami közintézmények és hatóságok, a kormányzóság, a megye, a község, a megyei közintézmények és hatóságok és a községi közintézmények és hatóságok.

A hagyatéki adó tekintetében a kincstárnak a hagyatékhoz tartozó minden ingatlanra nézve előnyös kielégítési joga van telekönyvi betáblázás nélkül is. Az előnyös kielégítési jog az örökség megnyitától kezdődik és öt évig tart a jegyzőkönyv jóváhagyásának keltétől számítva. Öt év elteltével az előnyös kielégítési jog csak telekönyvileg biztosítható.

AZ ELÉVÜLÉS

Az összes köztartozások, tehát mindazok a tartozások, amelyek az állammal, a kereskedelmi igazgatóságokkal, autonóm pénztárakkal, tartományokkal, megyékkel, községekkel és bármilyen közintézményekkel szemben állnak fenn, ha adókból taxákból, vagy bírságokból keletkeztek, öt év alatt éviülnek el. Az elévülést az utolsó végrehajtási irat keltétől származik, vagy ha nem volt végrehajtás, a tartozásnak az adókönyvbe való beírásától kezdve.

Az elévülést hivatalból nem lehet figyelembe venni.

Az olyan adózókra vonatkozóan, akik nem voltak elkönyvelve az adókönyvekbe, az elévülés határideje attól kezdve számít, amikor az adókiutással megbízott kincstári hatóságoknak lehetősége volt a kincstár követelésének megállapítására és kivetésére, vagy pedig amikor fölfedezte azt a cselekményt, amelyet abból a célból követelt el az adózó, hogy az adó megállapításánál tévedésbe ejtse az adókiutással megbízott közeget.

Az elévülés szabályai nagyon fontosak és azt igen kevesen ismerik. Éppen a legutóbbi időben történt meg igen sűrűn, hogy a kincstár tiz-tizenöt évről visszamaradt adó kiizetését követeli az adózóktól, akik azzal védekeznek, hogy tartozásuk már elévült.

Ez az egyszerű védekezés azonban nem elég, mert az elévülés kifogását hivatalból nem veszik figyelembe. Be kell tehát adni a megfelelő jog-

orvoslatot a végrehajtási jegyzőkönyv ellen ebben kell hivatkozni az elévülésre. Az elévülés ideje öt esztendő. Az elévülés azonban félbeszakad az öt esztendő alatt, ha az adózó ellen bármilyen végrehajtási okiratot bocsátottak ki, vagy ha nem is volt végrehajtás, az adózó tartozását öt éven belül nem írták be a rolókba.

Valószínű, hogy 10—15 évi adótartozásnál az adó elévült. A félnek tehát meg kell győződnie arról, hogy az utolsó öt éven megterheltek-e könyvekben adóval. Ha ilyen esetek nem forognak fenn, nyugodtan érvényesítheti az adóköveteléssel szemben az elévülés kifogását.

AZ ÁLLAMOT NEM LEHET VÉGREHAJTANI

Az állam, a hatóságok és közintézmények bármilyen természetű ingatlan és ingó vagyonát vagy jövedelmét egyetlen hitelező sem hajthatja végre, — semmiféle követelésért.

Az ilyen követelések végrehajtása csakis úgy történhetik, hogy fel kell azokat vétetni a illető intézménynek jövő évi költségvetésébe és ennél figyelemmel kell lenni a követelés régiségére és a kérvény beadásának keltére.

Az adóbehajtás különleges nemei

Az államnak joga van követelését ingóságokra foglalás és letiltás, az ingatlanokra pedig biztosítéki jelzálog bekebelezése útján biztosítani anélkül, hogy bármilyen biztosítékot letétbe volna köteles helyezni. A biztosítási végrehajtás ellen a fél contestáciával élhet.

Joga van a kincstárnak a ki nem fizetett kereskedelmi és ipari adót, forgalmiadót, valamint ezekre az adókra vonatkozó majorare-k és bírságok erejéig az illetékes törvényszéktől az adós ellen a csőd elrendelését kérni. Az ilyen kérelmet azonban csakis a pénzügyminisztérium keretében működő Administratia Centrală felhatalmazásával és csupán legalább 6 hónappal régebbi hátralékos tartozások erejéig lehet kérni.

A kincstár a jogerős bírói határozatok ellen még a megsemmisített határozatok ellen is újrafelvételt kérhet.

Az összes közpénztárak kötelesek megtagadni az adós javára minden összeg kifizetését, ha az adós nem igazolja be azt, hogy egyenes aditionális adóját, valamint a majorare-kat megfizette. E célból az adónyugtát kell felmutatni.

Ha az állami tartozás kifizetését engedményes kéri, akkor az adónyugtát úgy az engedményezőre, mint az engedményesre vonatkozóan be kell mutatni.

Valamely vállalat átruházása esetén az üz-

let átvevője az átadóval együtt a vállalatra vonatkozó 6 hónappal nem régebb kereskedelmi és ipari adóért és forgalmiadóért felelős és pedig az átvett felelőssége azonban megszűnik, ha a kincstár attól az időtől számítva, amikor az üzlet átadásáról tudomást szerzhettek, 3 hónap alatt nem fogatosított semmiféle végrehajtási cselekményt.

A bírói hatóságok kötelesek értesíteni a kincstárt az ingatlan elárverezése alkalmával befolyt árverési vételár letétbe helyezéséről. Ezen pedig akár végrehajtási, akár önkéntes árverésről van szó. A kincstárnak a közléstől számított 8 nap alatt ellenmondási joga van.

Semmiféle kereskedelmi céget nem lehet addig törölni, ameddig be nem igazolja adónyugtával, hogy kiegyenlítette mindenféle adó, taxa és bírság tartozását.

A béreknél és haszonbéréknél egy évi időtartamnál hosszabb időre való előzetes kifizetése vagy átengedményezése nem hozható fel kifogásul a közhatalóságok és közintézményekkel szemben. Hasonlóképpen nem szolgál kifogásul az sem, ha a terményeket vagy gyökereket elválasztott gyümölcsöket vagy bármilyen más árut valamely vállalat egy hónapnál hosszabb időre adott el, még akkor sem, ha a vállalat ellen adóvégrehajtást nem fogatosítottak volna.

Gizi lérijhez menne

Írta: PADOS PÁL.

1.

Vasárnap ebéd után a kántor fohászzkodott egyet, összeszedte minden bátorságát és bejelentette:

— Találkoztam az Izsóval... azt mondta, délután fölne...
— Ugy... nézett föl a felesége — mit akar itt az a paraszt?... Nem is tudom megérteni, hogyan merészel, így... ide... Persze, jó lenne neki a lányom. Ha hozzáadnám... No, csak azt lesse...

Kántor szerényen kísérte meg az ellenveit:

— Jól van, lelkem, jól van. De gondolja csak meg, nem olyan közönséges parasztleány ez. Nyelvényholdas a tanyájuk...
Kár volt szólni. A megindult szövegtag most már előntött mindent. Felesége hangosan csatározott:

— Itt vagyunk ni, még maga is a pártiát fogja. Persze, talán biztatta is, hogy csak jöjjön... Az ilyen embernek más aztán nem is kell... Meg éppen ma délután... mikor itt lesz a mérnök is.

— Az — segítette az anyjának a leány. Gizi —, éppen mondta Feri, hogy délután feljön...
— Maga meg idehozza a nyakamra ezt a parasztot — mondta megvetően, tele göggel az aszszony —, majd még azt hiszi a mérnök, hogy csak ilyen emberek járnak hozzánk...
A kántor még szólni akart, de azán meggon-
dolta. Rágyujtott és indult ki a méhesbe.

2.

Az ünnep délután csendje álmosan feküdt rá

a falura, mozdulatlan volt minden, a fák, a levelek, aludt minden bódultan, lustán. A fák zöld lombja közt bogarak zúgtak és ez is olyan halk volt, olyan zsongító, mint egy elmosódott altatódal.

A kántorné megterítette az asztalt. Előszedte az aranyszélű szervizt. Mégis csak ez illik az ilyen úri vendégnek. Gizi a tükör előtt ült, újságpapíron próbálgatta a sütvösvat, úgy csinította magát.

Kint vakkant a kutya és a kántorné igaztotton sugta oda a leánynak:

— Te, Gizi! Itt van...

Igen, valóban itt volt Bálint Ferenc, a gátmérnök. Hetykebajuszú emberke volt, simára fésült haján még a napusárga is elcsúszott. Alig egy hete, hogy itt lakott a faluban, de ennyi idő alatt naponta legalább egyszer eljött a kántorékhöz, magában azzal az előkeltséggel, hogy mit csináljon egy szegény pátmérnök, ha a sors és a központi hivatal szeszélye iderakja egy ilyen kis faluba. Gizike csinos leány, jó el lehet vele beszélgetni...
Mi mást várjon az ember ilyen vidéki leányoktól?

— Csókolom kezüket — köszönt belépéskor a kifogástalan udvariassággal — bocsássák meg, hogy már ilyen korán itt vagyok...
— Ó — a kántorné rámosolygott a férfira — a mérnök urat mindig szívesen látjuk... Igaz-e kislányom?...

— Hát persze...
Gizike is mosolygott. Kedvesen, mézesen.

Aztán uszonnázi kezdtek. Bálint minden különösebb lelki-furdalás nélkül itta a kávé. És egészen természetesen vette, hogy kínálják...
Egyzerre mekpoppant az ajtó. Jött Izsó. Zavar-
talan állt az ajtóban és köszönt, elfogódott hang-
gon:

— Jó napot kívánok...
Csak a kántorné felelt neki vissza, hidegen:

— Jó napot...
Csend lett.

Izsó zavartan köhintett:

A kántorné olyan volt, mint a jég:

— Hát a tanító úr?

— A méhesben...
A legény még várt egy pillanatig, aztán megvonta vállát és behúta maga mögött az ajtót.

A kántorné gyorsan magyarázkodni kezdett:

— Látja mérnök úr, milyen borzasztó ez a fahusi élet! Az embert még vasárnap se hagyják nyugodni, idejárnak a nyakunkra, mindenféle semmiségekkel...
A mérnök teleszájjal felelte:

— Azért a mi pályánk se rózsás. Tessék elképzelni, folyton jönni-menni, dolgozni...
— De legalább nyugdíjas állás — a kántorné összehúzta szemét és élesen figyelte a mérnököt —, az ilyen ember jó partí... Képzem, hogy futnak maga után a lányok...
— Nono — mosolygott titokzatosan Bálint, aztán megkérdezte: — Tessék mondani szabadna-e még egy kérészével kérem...
3.

Gizi sóhajtott:

— Azért nem volt szép tőle... búcsúzni eljöhett volna...
— Hát — az anyja majd szétpukkadt — persze uszonnázi, vacsorázi azt igen! De amikor továbbmennek, annyit se szólnak, hogy fapapucs... Fúj... Ilyenek ezek mind...
Könyökölték az ablakban, nézték a csendes utcát, a poros akáccokat és azt az embert, aki az úton

Titanu sajtó- és propaganda- ügyi miniszter beszéde

Ujságírói hivatásról a bucarestii
Ujságírócéh alakuló gyűlésén

Bucaresti, december 6. Eugen Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter résztvett a bucarestii ujságírói céh ülésén. Al. Sandulescu, a céh elnöke üdvözölte Titeanust, aki köszönetet mondott az ülésre szóló meghívásért és kijelentette, hogy felvilágosításokkal, valamint biztossággal akar szolgálni kollégáinak. A sajtó ügyszakos hibák következményeit viseli, ezek tulajdonképpen nem voltak csak az ő számára. A román társadalom elrendeződési és új periódusa után a mi céhünknek is végleges formát kell adni, szabad fegyelmet kell adni, ami a mi nemes és nagytekintélyű hivatásunkat az államérdekek eszközévé tegye.

Tiszteletben kell tartanunk a szerzett jogokat,

de a jövőbeli szervezkedés kell, hogy fogatasson bennünket, a testületbeli fegyelmet gondosabb erkölcsi kiselejtezés, minimum-értelmű és méltó anyagi életfeltételek elvárásában. Ime, ezek azok a vezérelvek, amelyek, hiszem, egyeznek az önökével. (A miniszter szavait nagy tetszéssel fogadták.)

Az új intézmények, alkotások sorában az újságíró nem szabad figyelmen kívül hagyni, lelkisínyelni. Nagy szellemi erőt képvisel, a köztudat ad a társadalmi és román eszmék számára. A sajtó olyan mozgató erő, amelynek szerepe egyre befolyásosabb.

A bucarestii ujságírói szakszervezet, amelyben emberek vezettek, akik megbecsülést és publicisztikánk számára, feltétlenül a társadalmi erkölcsi tengelye kell, hogy legyen. Ez a szakszervezet legyen legszigoribb tagjainak támasztásában. Az új törvénykezések kérését nem lehet figyelmen kívül hagyni, mert az új törvények jelentene a szakmabeli elhivatottság igazságot, ami pedig az érvényesülés elvével ellentmondana, holott éppen ez a cél. (Tetszést váltották.)

Nem lehet elhanyagolni azonban a vidéki újságírókat sem, akiknek felemelése és támogatása a legfontosabb, mert a román társadalom számára, főleg a románok érdekében.

Vidéki élet fejlesztése a vidéki újságírók fejlesztését vonja maga után,

és alaposabb szervezkedést és kiválasztást a román társadalom egész ország területén.

Mint miniszter és mint újságíró fogadom, a sajtószakszervezetem keretében, hogy a bennünk megillető jogok szövegét leírják.

Titeanu zárszavait hosszantartó tetszés-nyilvánítások fogadták.

lassan, a tanítóház felé. Az asszony ismerte először:

— Az Izsó...

Gizi csendesen megszólalt:

— Be kéne hívni...

Az anyja megvonta a vállát:

— Nem bánom...

Mikor a legény odaért a ház elé, rájuk nézett megemelte a kalapját:

— Jó napot, adjon Isten...

— Jó napot, kedves Izsó... — a kántorné bámulatosan rámosolygott —, hová, hová?...

— Bariczáékhoz...

— Jöjjön be egy kicsit — invitálta az asszony —, van egy kis jó borunk. Az uram kapta a Hege-

— Köszönöm — húzódtott a legény —, de men-

— merthogy vár a Caca...

A kántorné arcáról lefagyott a mosoly, de a legényről is, egymásra néztek döbbenten, aztán az asszony mosolyogni próbált:

— Na... talán csak nem házasodik?...

A legény nevetett:

— Az bizony nem lehetetlen...

Aztán bökött egyet a kalapján, mondott egy szót Isten áldását, aztán ment is tovább, csendesen nyugodt léptekkel.

Ök ketten néztek utána, amíg látták, egészen a Caca hajlatáig. Akkor az asszony megszólalt és megint tele volt lenézéssel, megvetéssel:

— A paraszt...

— A leány rábólintott:

— Az...

Es nevettek hangosan, erőltetett vidámsággal. Az akácfa, mindjárt az ablak előtt, verebék szíjait boldog zivajgással.

Hatóság felülvizsgálja a működő és szünetelő egyesületeket

Sürgősen rendezni kell a nem működő egyesületek jogi helyzetét
Törvény intézkedik a megszűnt egyetiek vagyonának hovatartozásáról

Bucaresti, december 7. A nemrégiben életbe léptetett céhtörvény gyökeresen új helyzetet teremt az egyesületek egy jelentékeny csoportjára nézve. A szakmai jellegű szindikátusoktól a céhtörvény, vagy teljesen megvonja a jogi személyiséget, vagy pedig megfosztja őket tevékenységi lehetőségeiktől, hatáskörüktől. Eppen a céhtörvény végrehajtásával kapcsolatban a kormány közelebbről pontos helyzetképet fog kérni a törvényszékektől a nyilvántartott egyesületekről. Ezzel

kezdetét veszi az egyesületek helyzetének felülvizsgálása is

Ugyanekkor komoly megfontolás tárgyává kell tennünk Marinescu közegészségügyi miniszternek nem régebben elhangzott kijelentését, mely szerint a kormány elhatározta, hogy az altruista, emberbaráti jellegű egyesületeket közös, állami vezetés alatt álló országos ligába vonja össze. Ennek a kormányelhatározásnak a megvalósítása ismét csak a törvényszékeknél nyilvántartott egyesületek felülvizsgálásán fog alapulni.

Tehát feltétlenül fel kell készülnünk arra, hogy az összes jogi személyiséggel bíró társulások, közöttük természetesen a magyar jellegű egyesületek hatósági felülvizsgálása nem fog sokáig késmi. Ezzel egyidejűleg megkezdődik annak a megállapítása is, hogy az egyes egyesületek mennyiben tettek eleget a törvény által előírt kötelezettségeknek.

A jogi személyiségekről szóló 1924. évi, 1927-ben módosított törvény értelmében

az egyesületi vezetőségében beállott személyi változásokat azonnal be kell jelenteni az illetékes törvényszéknél bejegyzés és nyilvántartásra hozatal végett. Az ily változásokat a hivatalos lapon kívül valamelyik elterjedt napilapban is közzé kell tenni. Ez a bejelentési kötelezettség az egyesület összes vezetőségi tagjait egyaránt terheli. Mindazokkal szemben, akik a törvény ezirányú előírásait nem teljesítik, meg lehetősúlyos pénzbírságot ír elő a törvény.

Az egyesületek vezetőségeinek másik törvényes kötelezettsége a közgyűlésnek az alapszabályokban feltüntetett időben való összehívása.

Köteles a vezetőség minden évben elkészíteni az egyesület zárszámadását, mérlegét és költségvetési előirányzatát, még pedig a törvény végrehajtási utasításában előírt szabályok szerint. Ezeket a számadásokat a közgyűlés elé kell terjeszteni és egyben

két példányban az illetékes felügyeleti minisztériumnak beküldeni.

A törvény végrehajtási utasítása értelmében a felügyeleti jogot a szakminisztériumon, illetve ennek megbízottain kívül az ügyészségnek gyakorolják. A felügyelet kiterjed annak ellenőrzésére is, hogy az egyesület vezetése az alapszabályokban lefektetett elvek alapján történjék.

Amint látjuk tehát, az előírt törvényes rendelkezések be nem tartása esetén nem az egye-

sületeket büntetik meg, — amely nem is büntethető, — hanem minden esetben az egyesület vezetőit és tisztikarát vonják felelősségre. Az egyesületet a bíróság legfeljebb feloszlathatja, amennyiben úgy találja, hogy a törvényes alap meg van reá, a vezetőségi tagokat ellenben pénzbírsággal sújthatja.

Amennyiben valamely egyesület bejelentési kötelezettségeit a múltban nem teljesítette, pótolja azt minél hamarabb. Kimondja az egyesület egy újabb közgyűlésén, hogy a múltban meghatározott okokból kénytelen volt tevékenységét szüneteltetni, azonban most ismét feveszi működését és újjászervezetten munkálkodni lát. Gondot kell fordítani ily esetekben arra is, hogy az egyesület tényleges tagjainak száma ne legyen husznál kevesebb, mivel ily esetben az egyesület önműködőleg elveszti jogi személyiségét.

Nem működő egyesületek vezetőségeire hárul most a feladat: vizsgálják meg lelkiismeretesen az általuk képviselt szervezetek helyzetét és döntenek afelett, hogy fenn akarják-e tartani ezeket, vagy sem. Amennyiben, végső esetben, az volna az elhatározásuk, hogy az egyesületek további fenntartása nem valószínűsíthető meg, vagy nem célszerű, határozzák el az egyesület feloszlását, hogy ezáltal későbbi kellemetlenségeknek elejét vegyék.

A feloszlatast kimondhatja az egyesület közgyűlése. Ebben az esetben az egyesület felszámolására kerül sor, amely meglehetősen hosszadalmas művelet. A felszámolásra vonatkozó törvényes intézkedések

megszabják az egyesület esetleg megmaradt vagyonának kötelező hovatartozását is.

A feloszlatast azonban vannak a törvény szerint egyszerűbb formái is. Így például önmagától elveszti az egyesület jogi személyiségét abban az esetben, ha az egyesület célja már nem valószínűsíthető meg, ha vezetői már nem választhatja meg az alapszabályokban előírt módon, vagy amennyiben — és ez a legfontosabb — a tagok száma husz alá csökkent.

Amennyiben tehát egy szünetelő egyesület vezetői a szervezet további fenntartását, helyesebben újjászervezetését nem tartják célszerűnek, vagy megoldhatónak, közgyűlést viszont nem tudnak tartani a felszámolás végett, mert az egyesületnek nincs 20 szavazatra jogosult tagja, az egyesületi tagok számának elégtelenségére hivatkozva is kérhetik a törvényszéktől a jogi személyiség törlését. Ez a megoldás csak akkor alkalmazható, amennyiben az egyesületnek nincs vagyona. Ez utóbbi esetben a felszámolás aligha kerülhető el.

A törvény 93-ik szakasza úgy intézkedik, hogy nemcsak az egyesület vezetőségének áll jogában a törvényszéket a beállott változásokról értesíteni, hanem bármely érdekelt személynek is.

A bejelentést tehát az egyesület bármely vezetőségi tagja is megteheti.

SCALA!

SCALA!

Korda parádésfilmje! Végre megérkezett!

INDIA
az álmok országa!
a csodák csodája!
a filmek gyöngye
a Scala slágere!
a színek szimfóniája!

Amikor a hegyek fellázadnak

India langokban

Szebb, elragadóbb, érdekesebb, izgalmasabb, mint a Robin Hood kalandjai. — A szezon legdrágább filmje. PREMIER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Miért akarta Leopoldine Konstantin tönkretenni a férjét: Herczeg Gézát?

Az írónak öt év alatt kell kifizetni a kiegyezés összegét, a 20 ezer dollárt.

Hollywood, december hó. A filmvilág botrányhiénáit egy kis család érte, mert szerelmi szenzációk leleplezése helyett rövid törvényszéki tudósítást kaptak: Herczeg Géza és felesége Leopoldine Konstantin bécsi színésznő válópere — mint ismeretes — végkielégítéssel fejeződött be.

Miután az olvasókat érhető okoknál fogva érdeklí ennek a pernek minden részlete, tárgyilagosan beszámolunk arról, hogyan csendesedtek el a művészpár családi életének viharokronikái.

Herczeg Géza bécsi lapszerkesztő korában ismerkedett meg Leopoldine Konstantinnal, aki az osztrák színpad egyik ünnepezt szépsége volt. Hosszas barátságuk ugynevezett művészházasságban kulminált, ami azonban holtpontra jutott, amikor a gazdasági válság arra indította a férjet, hogy „Wunderbar” darabjainak amerikai sikerét kihasználva, elfogadjon egy hollywoodi szerződést. Három év előtt Leopoldine Konstantin áthelyezte hitvesi tevékenységének színhelyét Hollywoodba, de amikor rájött, hogy a stúdiók nem rohanják meg ajánlatokkal, visszatért Bécsbe. Herczeg utrautól egy új Ford autót adott a feleségének. A művésznő két évig egyedül hagyta urát a filmsztárok közt, majd hirtelen megjelent 29 éves fiával, Alexander Strakosch-sal, aki első házasságából született. A filmvilágban dusan burjánzik a pletyka, ami senkit sem kímél, és így történt az, hogy egy kis rágalomhadjárat az intim barátság látszatába keverte Herczeget, valamint Kiss Esztert, aki Korda Sándor londoni filmvállalata kereskedelmi igazgatójának, Pallós Istvánnak a felesége és aki néhány hetet Hollywoodban töltött.

Ennek a szerelmi látszatnak komoly valószínűségi keretet akart adni Alexander Strakosch ur, aki a vendégjog élvezésének elismeréséül díszkárten feltörte Herczeg íróasztalának egyik fiókját, ahonnan

masztolentól kitémelt néhány baráti hangon írt levelet, amitt Kiss Eszter Newyorkból intézett az írónak.

Ezek után a feleségnek a fia segítségével — viribus unitis — sikerült Herczeg életét pokollá tenni a saját otthonában és a férj végül kénytelen volt egy bírói kilakoltatás kapcsán barátságos távozásra szólítani Leopoldine Konstantint, valamint díszkárten fiát. Az asszony haragjában a bírósághoz fordult, ahol „separate maintenance” (különtartási) pert indított Herczeg ellen, akitől a „közös vagyon” felét, valamint a szerinte „méltányos” tartásdíjat követelte. Herczegnek Hollywoodban 6940 Los Tilos Road sz. a, szép családi villája van, a melynek körülbelül 20.000 dollár az értéke. Leopoldine Konstantin sietve 100.000 dollárra becsülte a

villát és ennek felére bejelentette jogigényét. Miután az írónak akkoriban heti 1500 dollár volt a gázsija, ennek is a felét akarta. Tavaly októberben került a per a losangelesi Superior Court (főbíró-ság) elé, ahol Judge Joseph Fickers főbíró elámult az asszony fantasztikus követelésein és Herczeget kérdezte meg, hogy mennyit tart ó méltányságnak. Az író azal az indokolással, hogy a hollywoodi nagy fizetések nem állandó jellegűek, havi 200 dollárt ajánlott addig, amíg a bíróság nem dönt abban a válóperben, amit viszont ő indított a felesége ellen. Judge Fickers megítélte a havi 200 dollárt és ezzel szétfoszlott Leopoldine Konstantin heti 750 dollárról szőtt álma.

Most aztán sorra került a végleges tárgyalás, amely azonban csak négy napig tartott, mert a pereskedő felek hirtelen kiegyeztek. Superior Judge Willam Gould főbíró ugyanis kijelentette nyílt tárgyaláson: nincs értelme annak, hogy két komoly művész a nyilvánosság előtt meghurcolja egymást. Ennek a jóakaratu intelemnek meg volt a kellő eredménye. A megállapodás szerint: Herczeg Géza, valamint Leopoldine Konstantin különválnak anélkül, hogy kérelmeznék a végleges válás kimondását. Az asszony visszavonja különválási perét, míg a férj visszavonja a beadott válóperét.

Herczeg 20.000 dollár végkielégítést ad feleségének. Ezt az összeget öt éven belül kell törleszteni.

Az asszony lemond minden további jogigényéről,

Tánctehetségének áldozata lett egy fiatal amerikai artista

London, december 7. Érdekes vádlott fölélt ítélezett a napokban a londoni törvényszék. A vádlott egy amerikai állampolgár: a harmincöt éves Antony Bourne, aki betörés miatt került a vádlottak padjára. Maga az ügy nem jelentős, viszont a vádlott személye felkeltette a közönség érdeklődését. A betörő igen érdekes és változatos karrier után került a vádlottak padjára. Amikor az elnök felszólította, hogy foglalkozását mondja be, Bourne felcalt különböző foglalkozást jelölt meg és — mint állította — igen érdekes foglalkozási ágakban működött.

— Emlétem tragédiáját az okozta — mondotta —, hogy igen tehetséges ember vagyok. Tehetségem elsősorban a táncban nyilvánult meg. Amerikában évekket elévált híres táncos voltam és megnyertem egy amerikai táncbaj-

noksági versenyt is. Mint Amerika táncbajnok résztvettem a Blackpoolban rendezett nemzetközi táncversenyben is, itt azonban nem én nyertem az első díjat. Ez okozta életemben az én nagy csalódást. Azt hittem, hogy páratlan táncfenomen vagyok és valóságos lelki meghasítást okozott, amikor rájöttem, hogy van, nálam is jobban táncol. Fényes szerződött ajánlatokat kaptam előkelő mulatóhelyek varietétközl, és azonban hátat fordítottam a táncnak és elhatároztam, hogy artista leszek. Nem csak a szalontáncokat táncoltam kitűnően, hanem baletet is és esti ügyességem, rugalmasságom révén rövid idő alatt kitanultam a trapezművészetet. A trapezművészetet a világ minden részén jól fizetik, ők az artistavilág arisztokratái, viszont mesterségük igen veszélyes. Trapezművész csak művészetének élhet, mind más szórakozásról le kell mondania. Ezt én járt káromon tanultam meg.

— Miután nagyon hamar elsajátítottam nehéz trapezművészetet, azt hittem, hogy kitűnő tehetségem feljogosít arra, hogy ne legyenem az artisták életmódjának szigorú és irásait. Beleszerettem egy asszonyba, aki állítólag táncolni hívtott, mert azt mondotta, hogy elsősorban azért szeret, mert kitűnően táncol. A tánc tehát ismét beleszólt az életembe és megmett süllyesztébe. A sok éjszakai kimerültem és egy este előadás közben hat láb magasról lezuhantam a trapezről. Két karomat eltörtem és ezzel karrieremet a trapezen is fejeztem. Az asszony, aki miatt szerencsétlenül jártam, elhagyott és amikor kikerültem kórházból, bártáncos lettem. A sors irónia hogy most, amikor rá voltam utalva a táncra, amikor mást már nem tudtam csinálni, cseréltem a táncművészetet is és nem tudtam megélni kivételes táncművészségem.

— Azt elismerték mindenütt, hogy jól táncolok, de azt mondták, hogy ez nem elég, megjókodniuk. Szórakoztatónak is kell lenni. Nem tudtam beilleszkedni az éjszakai életbe, ezért egyre rosszabb szerződéseket kaptam és végül kénytelen voltam rájönni, hogy a táncból nem tudok megélni. Újabb foglalkozás után kellett nézmem és én, az egykori táncfenomen, a trapez megbukott királya — női fodrász lettem. Ekkor éreztem, mennyire lezülöttem. Eddig lényesen kezeltem a nőket, most lesnem kellett parancsaikat és szeszélyeiket. Tulajdonképp megélhettem volna szerényen ebből a mesterségből, de nem tudtam elfelejteni az egykori szép napokat és nem tudtam belenyugodni a ba, hogy most mint egyszerű munkás keressem meg kenyeremet. Ezért vettemedtem arra, hogy betöréseket kövessék el.

Százezer hamisított útlevél van forgalomban Európában

London, december 7. Arlaud Domington, a Scotland Yard egyik kitűnő vezetője, nemrégiben rendkívül érdekes leleplezésekkel szolgált a hamis útlevél forgalombahozataláról. Az angol rendőrfelügyelő hónapokig tartó nyomozás után érdekes megállapításokra jutott.

A kiváló rendőrszűzt a lapok munkatársainak elmondotta, hogy az egyik keletfranciaországi kis városkában leleplezte a egy európai „útlevélgyárat”. A bámulatos gondossággal megszervezett útlevélhamisító társaság vezére egy középkorú férfiú, H. ügyvéd. Főfoglalkozása a hamis útlevél előállítás. és ügyvédi irodáját csak törvénytelen üzemeinek leleplezésére tartotta fenn. A társaság H. ügyvédnek kívül még hat személyből áll, akik társaság viszonyban vannak még ma is egymással. Érdekes, hogy

a hamisító banda katonai alapon szerveződött meg.

Igy például a hét útlevélhamisító egyik a másiknak alárendelt. Az útlevélhamisítók valamennyien jól ismerik az egyes országok útlevél törvényeit, úgy hogy számukra meglepetés úgyszólván nem létezik. Sohasem tévednek, hiszen a legjelentéktelenebbnek látszó hiba is elegendő ahhoz, hogy a hatóságok a hamis útlevelet felismerjék. Nagy körültekintést igénylő munkájukat viszont szép jövedelmet is élveznek. Átlagban

15—20 ezer francia frankot keresnek havonta.

A vizsgálat során, — bár a szóbanforgó társaság tagjait nem sikerült letartóztatni, — megállapítást nyert, hogy a keletfranciaországi kis városkában működő útlevélhamisító banda állandó öss-

szekötötést tart fenn azokkal a hasonló műveletekkel foglalkozó „társaságokkal”, amelyeknek székhelye Londonban, Párisban, Bordeauxban, vagy Athénben van. A hamisított útlevélnek Európaszerte egységes ára van. Így például egy angol útlevél 10.000 francia frank, az amerikai 7000, a francia 5—6000, a holland, svájci és a skandináv államoké 4000,

lengyel és a Balkán államoké 1—1500,

német 300 francia frank. Az igénylők az emigránsok különböző osztályaihoz kerülnek ki, akik természetesen törvényes úton nem juthatnak vizumhoz, vagy akik olcsón kívánják nemzetiségüket megváltoztatni. Sokszor felmerült a kérdés, hogy a hamis útlevél tulajdonosa miként lépheti át oly könnyen az egyes országok határait. A választ erre a kérdésre már rég meadták azok a rendőrszűztek, amelyek beható módon foglalkoznak az útlevélhamisító társaságok üldözésével. Kiderült ugyanis, hogy az útlevélhamisítók cinkostársai vannak a különböző határállomásokon. Nincs a világnak olyan része, ahol jó pénzért ne lehetne az ilyen és ehhez hasonló ügyeket elintézni.

A valódi hamisított útlevél csak a rajtuk lévő nyilvántartási számról lehet felismerni. A hamisítót azonban ezen a terepen nem igen érheti meglepetés, mert jól fizetett összekötőseik révén állandóan értesülnek a kibocsátott útlevél számsorozatairól. Hivatalos megállapítás szerint körülbelül

100 ezer hamisított útlevél van ma forgalomban.

A különböző „társaságok” leleplezése úgyszólván a lehetetlenséggel határos.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürt ucca 6 sz.

(Pátia-kávéház mögött.)

1938-ban épült

Hideg-meleg folyóvíz, Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak

tekintet nélkül arra, hogy az író mennyit fog reszni a jövőben. Herczeg felajánlotta, hogy fisége ügyvédjének Henry Dockweilernek a kölgeit és honoráriumát, amely 1000 dollárt tesz ö fogja megfizetni.

Leopoldine Konstantin a kijelentés szerint val Newyorkba utazik, mert ott akarunk lepedni. Egyelőre nem hajlandó visszatérni a né színpadra. Az érdekesség kedvéért: Herczegnek „Wunderbar” és „Zola” filmjei itt nagy kert aratnak, ebben az évben két új filmdarabot adott el. „William Tell”-t a Warneréknak és „Ctamin Midnight”-ot a Hal Roach stúdióknak. Nem befejezett egy szindarabot, aminek címe: „Trial Without End” (A végnélküli per). A té Scharf Móricfal kapcsolatosan a tiszaszezlári per szól. Dr. Ottó Preminger, volt bécsi rendező, két évig a Fox stúdióknál dolgozott, fogja rendezni és producálni a darabot Newyorkban. Előreláthatlag december végén kerül majd színpadra...

Egy és más a főfájásról

Hogy mi a fájdalom, azt tapasztalható mindenki tudja, helyesebben érzi, de, hogy lényegében micsoda, azt a legnagyobb tudós se tudná megmondani. Ezt a rejtélyt még nem fejtette meg a kutatás. Csak annyi bizonyos, hogy voltaképpen nem is ott keletkezik, ahol azt éreznéljük, hanem kizárólagosan az agy kéregállományában, amelyhez öntudatunk van kötve és ahová mint különleges ingert az érző idegek átvézik. Ezért lehet fájdalommentességet elérni vagy az agykéreg elbódításával (altatás), vagy pedig az odavezető idegek eltompításával (helyi érzéstelenítés).

Leggyakoribb fájdalomjelzés érkezik a bőr és az érzékszervek felől, ami mindig a külvilág valamely ártalmára figyelmeztet. Joggal mondják is, hogy a fájdalom az egészség őre. Olykor befut azonban az öntudatba fájdalomértesítés a test belsejéből is — a csontok, az izmok, az izületek, vagy egyes szervek részéről. Többnyire ez is valami zavarra mutat — rendszeren működő szerv nem alkalmatlanodik figyelmeztető jelentésekkel. Miként a jó rendőri is nyugton marad, amíg szabályosan bonyolódik le a forgalom és csak akkor lép közbe, ha a járókelő túlhangos, avagy az autó tulgyorsan vagy rendellenesen halad.

Az összes szervek érzései közül leggyakoribb a főfájás. Alig van olyan egészségzavar — az egyszerűs túlerőltetéstől vagy könnyű láztól kezdve —, amelynél kísérő tünetként főfájás ne jelentkeznék.

Legtöbbször szerencsére nem is veszedelmes. Olykor azonban mégis valamely súlyosabb bajnak lehet előfutárja s ezért tán nem felesleges kissé behatóbban foglalkozni vele és valamivel komolyabban venni, mint rendszerint szokás.

Érdekes, hogy maga az agy, amely — mint láttuk —, a fájdalom egyedüli székhelye, állományában teljesen érzéktelen. Helyi érzéstelenítés mellett véghezvitt műtéteknél a szürke és fehér állományt lehet szelni, vágni, tüzes vassal égetni, anélkül, hogy a beteg legcsekélyebb fájdalmat érezne. Annál érzékenyebbek az agyhártyák, főleg nyomással szemben. Így van az egyébként a többi zsigereknél is. Ebben is bámulhatjuk a természet bölcs és célszerű takarékságát. Erőművi behatásokat jelző fájdalomérzéssel főleg a kültakarót látta el, míg a védett belső szervek inkább rendelkeznek teltség- és helyzetváltozásokra felelnek saját figyelmeztetésekkel.

A keményfalu koponya ürterében a rendes nyomásnak mind fokozódása, mind csökkenése főfájást vált ki. Előidézheti azt az agy verszegényése (a fájdalom ilyenkor lefekvésre enyhül), vagy vértelenség (lefevés a fájdalom erősödik) ergörés (migrén, epileptikus roham) az agygyomrocok folyadékának torlása, vagy az agygyomrocok fejlődése, vagy magának az agyállományának duzzadása, vagy sorvadása. Kiválthatja szomszédos szervek állapota is: fogszem- fül- orrbántalmak, idegszabák. Okozhatja mérgezés, mégpedig úgy külső (mértékeltlen dohány és szeszélvezet, szén- vagy egyéb mérgező gáz belélegzése), mint belső (gyomor- bél- vesebajok mérgező anyagai).

Néha a főfájás segélykiáltást jelent. Miként a nyugalmat igénylő izület, a tufeszített agy ekként kér kíméletet gazdájától, aki azonban akárhányszor azt figyelemre sem méltatva tovább hajszolja, többnyire nem is komoly munka, hanem üres mulatozás érdekében.

Az eddigiekből is érthető, hogy ily változatos eredetű körtünetnél mennyire fontos a szabatos kórisme, amelyet pedig feleslegesnek mondanak az egy kaptárára dolgozó kurukszó s „természetes” gyógymódok. Az sem helyes, ha valaki gépiesen szedi a szokásos főfájás elleni szereket, még, ha azok átmenetileg enyhülést hoznak is. Minden makacs vagy gyakrabban ismétlődő főfájásnál orvoshoz kell fordulni, aki a modern laboratóriumi vizsgálatok segítségével igyekszik kideríteni az előidéző okot és a bajt evőkerében leküzdeni.

Ez az ut kissé költséges és időrabló ugyan, de sokszor bámulatos sikereket vezet. Olv főfájások, amelyek éveik dacoltak fontszámsra szedett gyógyszerekkel, egy csapásra gyógyul-

Két világmárka
Körting és Blaupunkt

meg kell hallgatni e készülékeket,
hogy ezeknek teljesítő képességéről
fogalma legyen. Szívesen bemutatjuk

ELECTRON

Timisoara I., Piața I. C. Brătianu
a Bánság legnagyobb szaküzlete

AZ AGYVELŐ MAKACSU LŐRZI TITIKAIT MILYEN KÍSÉRLETEKET FOLYTATNAK, A VILÁGHIRŰ PAVLOV UTÓDAI. — LENIN AGYVELÉJÉT NEM MERIK MUTOGATNI A HIRES AGYVELŐ-MUZEUMBAN

Moszkva, december 7. Olaszországban igen érdekes kísérleteket folytatnak emberek és állatok agyvelejével. A moszkvai agykutató intézet büszkén hirdeti, hogy olyan gyűjteménye van híres emberek agyvelejéből, amely páratlan a világon. Mindenesetre a laikus számára is érdemes látogatást tenni a moszkvai agykutató intézetben, csak éppen erős idegzeti emberek kell lennie annak, aki a hatalmas termekben felsorakoztatott agyvelők között nézdelődik.

Az intézet nagy fogadótermében, üveghangok alatt.

az orosz politikai és tudományos élet nyolc hírességének agyveleje

van kiállítva. Az agyvelők egy kocktélbár asztalánál vannak kiállítva, mert az agykutató intézet palotája azelőtt a moszkvai francia nagykövetség székhelye volt. A franciák hagyták ott ezt a hatalmas bárputot.

Különlegesen finom készülékekkel olyan vékony metszeteket készítettek, hogy egyetlen normális agyvelőből tizenöt ezer metszetet tudtak csinálni. Az intézet tizenhét kutatója gondos mikroszkopikus vizsgálat alá vette valamennyi metszetet és tapasztalataikról a legpontosabb feljegyzéseket készítették, amelyeket azután az intézet archívumában helyeztek el. Nincs azonban mikroszkópra sem szükség ahhoz, hogy a lehelletkönyvi metszetek különbözőségét felismerhessük.

A gyűjtemény leghíresebb példányai

Lenin agyveleje, amelyet azonban nem tet- tet ki közzémlére,

hanem egy külön szobában őriznek. Engedélyt kell kérni, hogy Lenin agyvelejét is megnézze az ember. Ennek az a magyarázata, hogy Lenin tudvalevőleg paralízis progresszívában halt meg és a szovjethatóságok szeretnék, ha erről lassan megfeledkezne a világ.

A francia nagykövetség egykori bárpultján a következő orosz hírességek agyvelejét bámulhatja a közönség: Lunacsarszki, aki a szovjet első közoktatási népbiztos volt; Karpinszki, az orosz tudományos akadémia egykori elnöke. Közvetlenül ezután következik Sztaniszlavszki. Közvetlenül ezután következik Sztaniszlavszki. A moszkvai művész-színház igazgatója, majd Maxim Gorkij, a világhírű író. Két költő, Osztrovszki és Majakovszki után Miharin botanikus agyveleje következik, majd az agypsicholo-

gia tudományának a megalapítója, a Nobel-díjas Pavlov professzor agyveleje látható.

A moszkvai agykutató intézet pincéjében, közvetlenül az alatt a terem alatt, amelyben Pavlov professzor agyveleje ki van állítva,

tovább folytatják a világhírű tudós híres reflexkísérleteit.

Pavlov azt állította, hogy az ember és az állat szinte minden életmegnyilvánulása reflexekre vezethető vissza, még pedig olyan reflexekre, amelyeket bizonyos külső ingerek váltanak ki.

Pavlov tanárnak sikerült bebizonyítania, hogy a kutyaéknél az olyan külső ingereket, mint például az etetőfal megpillantása, vagy az élelem megszimatolása, tisztán mechanikai eszközökkel is pótolni lehet. A Pavlov agyveleje alatti kísérleti teremben például most egy kutya látható, amely két elektrod hatására, gombnyomásra a farkát csóválja. A mellette lévő asztalon egy élő házinyul fekszik, amelynek agyveleje eltávolították. Itt az elektrodokat közvetlenül a nyul agyvelejéhez kapcsolták és így folytatják a kísérleteket a tudósok.

Nemcsak állatokon, hanem élő emberekben is végeznek kísérleteket. Villamosáramot vezetnek a kísérleti nyul szerepét játszó emberek agyvelejébe, hogy megállapítsák, milyen változásokat idéz ez elő az agy önelektromosságában.

A tudósok sokezer agyvelő megvizsgálása után kénytelenek voltak beismerni, hogy bármilyen sok híres ember agyvelejét vizsgáltatták: nem tudtak semmiféle törvényszerűséget megállapítani, az agyvelő minősége és mennyisége, valamint működése között. Lenin agyveleje például 1550 gramot nyom, míg Anatole France-é 1330 gram volt. A legsúlyosabb agyvelő Dosztojevszkijé volt a híres emberek közül, viszont a tudósok

kétkülös agyvelőket is találtak, melyeknek tulajdonosai teljesen jelentéktelen emberek voltak.

Az életkornak sincs mindig egyforma befolyása az agyvelő alkatára. Karpinszkiné, az orosz tudományos akadémia elnökének, aki kilencvenéves korában halt meg, agyveleje szemmel láthatólag beszáradt és összezsugorodott, viszont Pavlov agyveleje olyan kemény és rugalmas maradt, mint egy harmincéves férfié.

legalább is több évvel hosszabbítja meg az életet.

Mint minden bajnál, itt is fokozott figyelmet kell fordítani a kór megelőzésére. Ezt elősegíti a mindennapi élet egészségétana, táplálkozás, ruházat, lakás, túlerőltetés, idegmérgék — főleg alkohol és nikotin — tekintetében, amire több újabb megjelent egészségvédelmi tanácsadó ad részletes utasítást. Kerülni kell továbbá minden fölösleges idegzárgalmat. (Dr. R. I.)

A német kereskedők és iparosok egyesületének

December
6-14-ig

karácsonyi kiállítás

a Kulturpalotában
(volt Ferdinand szálló)

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAR BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 2000 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

23-10 és este 9 óra után 23-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vásárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Csodálatos történet

Az ucca villanylámpáinak fénye visszatükröződött a nedves aszfalton és a kocsit négyzetes kövein. Az esőcseppek hangtalanul hullottak a felhők szitáján keresztül a földre és szünet nélküli neszük hozzátartozott az éjszaka csendjéhez. A házak ablakai vakon, sötétlen meredtek az üres utcákra. A lakosság mind aludt. Férfiak, nők, gyermekek és aggok, lányok és legények, házastársak és özvegyek mind-mind almodtak ágyaikban.

Ejjeli vándorként bolyongtam a kihalt utcákon. Jólesett a csend és a némaság a nappal lüktető zaja, kenyérkereskedés kirakata elé. Onnan csendült ki a hangverseny. A fuvala, harmónika, trombita billentyűi maguktól jártak, a nyitánytől magától hajladozott a hurokon, a dobverő ott táncolt a dobon. A kirakaton levő hangszereken láthatatlan szellemek játszottak. Sokáig elámultam ezen a hangversenyen.

Ki tudja, meddig állottam volna ott, ha egyszerre disznó rőfögése nem zavarja hangulatomat. Képzelmek: a közeli hentesüzlet kirakataiban rőfögött a kitömött malac. Rőf-rőf-rőf, — visitotta, — lesz majd kolbász három rőf. No, de nem hagyta magát a csemegebolt kirakati kopszatt kövér liba, úgy gágogott, hogy öröm volt hallgatni. De erre már begetni kezdett a játékereskedés báránkjája is. Egyszerre emberi beszédet hallottam. Uramfia, beszéltek a játékbabák. És nem lettek volna női lények, ha mesterségesek is, hogya nem pletykáldoktak és nem civakodtak volna.

Ez a csodálatos éji kaland nagyon hatott rám és egyik ámulatból a másikba estem. Valami édesség hatotta át lényemet. Cukornak éreztem magamat. Erre aztán gyorsan lóhottam haza, fedél alá. Az eső ugyanis tovább esett, már pedig ez veszedelmes volt rám, cukorra. Mire aztán reggel lett, újra elfogott az élet és a sok baj keserősége.

— **IDŐJÁRÁS:** Borult, esős idő és a hőmérséklet csökkenése várható.

Lapunk legközelebbi száma a csütörtöki egyházi ünnep miatt szombaton a rendes időben jelenik meg.

— **TENGERALATTI ALAGUTAT ÉPÍT JAPAN.** Tokióból jelentik: A Reuter ügynökség jelentése szerint a japán kormány tengeralatti alagút építését tervezi Japán és Korea között. Az alagút Simonositjé közné össze Pausannal és hossza 120 kilométer lenne. Az építési költségek másfél milliárd yent tennének ki. A közlekedésiügyi miniszter már kiadta a rendeletet, hogy kezdjék meg a koreai szoros tengerfenekének geológiai tanulmányozását.

— **A FŐPOLGÁRMESTER BUCURESTI-BEN.** Băran Coriolan dr. főpolgármester hivatalos ügyekben néhány napra a fővárosba utazott. Távol-kele alatt Tieran Emil dr. alpolgármester helyettesíti.

December 8 Csütörtök Mária szeplőtelen fogantatása

1673. december 8-án született a Montmegeyi Szokolyán Mátyosi Ádám híres magyar festőművész. Előbb Rákóczi Ferenc erdélyi fejedelemnek, majd Erős Agost lengyel királynak volt udvari festője. Hosszabb-rövidebb ideig tartózkodott Németországban és Franciában is. Képei a krakkói, berlini, párisi és budapesti muzeumok büszkeségei.

1638. december 8-án halt meg Gundulics Iván hírneves horvát költő. A régi horvát irodalom legkiválóbb képviselője. Lirai és elbeszélő költeményei, valamint drámai alakjuk tökéletessége és nyelvük szépsége folytán ma is becses irodalmi munkák. Dubravka című darabját ma is játsszák horvát színpadokon. Nagyon kedveltek karácsonyi pástorjátékai. Halálának háromszázadik évfordulója alkalmával ünnepségeket rendeznek Zágrábban és szülővárosában, Raguzában.

1832. december 8-án született Björnson Björnsterne norvég író és álmférfi. Számos regényt, elbeszélést és színdarabot írt, színgazgató és lapszerkesztő is volt. Mint a radikális parasztpárt vezetője, mozgalmat indított Norvégiának Svédországtól való különválása érdekében. Ez a mozgalom később valóra is vált és Björnson mindig büszke volt sikerére.

(—) **MÁRIA SZEPLŐTELEN FOGANTATÁSA.** A római katolikus egyház ma, december 8-án, üli meg Boldogságos Szűz Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepét. Az anyaszentegyház tanítása szerint Mária mint Isten kismélt nyája mentes volt az eredendő bűntől. A Mária szeplőtelen fogantatásáról szóló tan 1854. óta képezi az egyház egyik hitágazatát. A mai Mária-ünnep az összes katolikus templomban a vasárnap rend szerinti tartják az istentiszteleteket. Dél előtt ünnepi nagymisést és több csendes misét, délután pedig vespernyét tartanak.

— **SULYOS ÍTÉLETEK NÉMETORSZÁGBAN ÖSSZEESKÜVÉSÉRT.** *Berlinből jelentik:* A berlini néptörvényszék 9 személyt 3 évtől 12 évig terjedő kényszermunkára ítélte, mert résztvettek a Julius Philipp által szervezett és az állam biztonsága ellen irányult összeesküvésben. Három más vádlottat 10–12 évi kényszermunkára ítélték.

(—) **Január elsejéig szabad kerékpáron csomagot szállítani.** Megirtuk, hogy a természet rendőrség forgalmi osztálya megtiltotta csomagoknak kerékpáron való szállítását. A királyi helytartóság most ezt a rendeletet úgy módosította, hogy január elsejéig engedélyezte a csomagok szállítását a kerékpárokon. Ezen határidőig azonban mindenkinek be kell szerezni a csomagok szállítására alkalmas háromkerékű biciklit, vagy kézikocsit, mert január elseje után sem kenyeret, sem tejet, sem más csomagot kerékpáron szállítani nem lehet.

Karácsonyra

az idén is könyvet írókészetet kottát levélpapírt

— **PETRE ANDREI ÚJ NEMZETNEVELÉS-ÜGYI MINISZTER PÁLYAFUTÁSA.** Aftalános megelégedést keltett Petre Andrei egyetemi tanárnak nemzetnevelésiügyi miniszterré való kinevezése. Ennek a mai időkben különösen nagyfontosságú és nagy felelősséggel járó méltóságnak a betöltésére olyan férfiút szemeltek ki, aki mindazokkal az adottságokkal rendelkezik, amelyek lehetővé teszik az ország közoktatásának jó irányítását. Petre Andrei nemzetnevelésiügyi miniszter még mielőtt a bársonyszékig eljutott volna, szép karriert futott be. Már fiatalon a iasii egyetem társadalomtudományi tanszékének tanárává nevezték ki. Azóta is fárhadatlanul dolgozott a tudomány érdekében és határ nem ismerő szorgalmának meg is volt az eredménye. Tanártársai körében hamar tiszteltet szerzett, míg a diákság rajongott a nagytehetségű fiatal egyetemi tanárért. Tudományos munkálkodása mellett időt szakított magának arra is, hogy politikával foglalkozzék. Tehetsége és munkabírása ezen a téren is gyorsan megmutatkozott és itt is az első sorában harcolt. Több alkalommal volt képviselő, majd később a közoktatásiügyi minisztérium állami káravá neveztek ki. Ebben a minőségben sokat tett a felsőbbfokú oktatás érdekében. Petre Andrei egyetemi tanár, nemzetnevelésiügyi miniszter személye kellő biztosíték arra, hogy a közoktatás terén megkezdett reformok, a legteljesebb mértékben meghozzák a remélt eredményeket.

Amerikai szellem

Az Egyesült Államokban a rádió kisebb-nagyobb maganérdekeltség kezében van. Ezek természetesen verszenyennek egymással, nem riadva vissza a legamerikaibb izü ötletektől sem. A gramofonlemezeken megörökített születésnap köszöntők eredete például szintén ilyen hírvirési fogás volt: az egyik rádiótársaság csak egy vaktában, a telefonkönyv alapján, lemezeket küldött postán a tehetősebb newyorkiakhoz, a következő szöveggel: „Nincs önnek ma véletlenül születésnapja?... Akár igen, akár nem, ajándékozza meg magát a jövőben a mi pompás lemezeinkkel!” Egy másik társaság viszont a rádióba mondott, tehát a hallásra és nem a látásra alapozott rejtvények bemondását hozta divatba, saját gyártmányú vevőkészülékeit juttatva nyereményképpen a szerencsés megfejtőknek. De két legfrissebb ujtás még ezeket a „trükköket” is felülmulja. A bostoni rádióállomás ugyanis pár hét óta úgy akar hallgatóinak kedvében járni, hogy felszólítja őket: azonnal telefonáljanak a leadóba, ha unalmasnak találják a lemez-leadásokon közvetített táncdarabot vagy énekszámot. Ha négy hasonló felszólítás érkezik a központba, a kérdéses lemezt a bemondó ott a mikrofon előtt töri össze, biztosítja a hallgatóságot, hogy többet ezzel a zöngeménnyel a bostoni rádió nem fogja őket terhelni. Más szóval, a közönség kilép passzivitásából és cselekvően kapcsolódik be a rádió műsorának irányításába. Végül Charlotte város (Uj-Colorado állam) rádióleadója stúdiójának egyik tágas helyiségében minden reggel fél nyolckor polgári házasságkötéseket végeztet saját költségére. A jelentkező fiatal pároknak nem kell tanukat keresniük, ezek készenlétben vannak; nem kell lefizetniük az Amerikában szokásos házasságkötési díjat sem, ezt is vállalja helyettük a rádiótársaság, amely ott helyben meg is vendégeli őket. Egyetlen kikötés: bele kell egyezniük, hogy a házasságkötést összes járulékaival lekövetíthessék. Uglátszik, a sok mikrofonba rebegett „igen”-nek nagy hatása van a hallgatóságra, mert a hivatalos kimutatások szerint a rádió-ésküvők bevezetése óta észrevehetően növekedett Uj-Colorado államban a frigylepők száma.

— **A MAGYAR PARLAMENT ÚJ ALELNÖKEI.** *Budapestről jelentik:* A magyar képviselőház szerda délelőtti ülésén már Darányi Kálmán elnököt. Mindjárt az ülés megnyitása után sor került az alelnökök megválasztására. A 206 szavazatból Bobory György eddigi alelnök 154 szavazatot, Sinyey Merse Jenő 133 szavazatot kapott és így ők lettek az új alelnökök, rajtuk kívül kaptak még szavazatot Korláth Endre és Lányi Márton is. Ház-nagynak ismét Putnok Mórict választották, majd Rényi Schneller pénzügyminiszter benyújtotta a közszolgálati alkalmazottak s a nyugdíjasok anyagi ellátásának javításáról szóló törvényjavaslatot, ezenkívül az álláshalmazásról szóló törvényjavaslatot is.

izléses játékokat vásároljon MORAVETZ könyvkereskedésben

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJLEI SZOLGALATA:

Csütörtökön, december 8-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Sft. Joan utcában levő Ir-galmasok gyógyszerháza.

A II. kerületben a 3 August utcában levő Löw gyógyszerház és Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerház.

A III. kerületben a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerház.

A IV. kerületben a Preyer utcában levő Ung-vári gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Pénteken, december 9-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Ferdinand uton levő Salva-tor gyógyszerház.

A II. kerületben a Maresal Joffre utcában levő Schul gyógyszerház.

A III. kerületben a Carol uton levő Keller gyógyszerház.

A IV. kerületben a Vacarescu utcában levő Braun gyógyszerház.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerház és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éj-szakai szolgálatot tart.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 8.

(—) **VÁROSI TANÁCSNOKOK KÜLFÖLDI TANULMÁNYUTJA.** Disela Pavel pénzügyi és oichita Eutim gazdasági tanácsnokok Jugoszlávia és Németországban jártak, ahol különböző városok pénzügyi és gazdasági helyzetét tanulmányozták. A két városi tanácsnok tegnap tért vissza Temesvárra és újból átvette hivatalának vezetését.

(—) **SZÁZNEGYVEN HELYSÉGE LESZ A HELYTARTÓSÁGI PALOTÁNAK.** A háztartási iskola számára megkezdett, de befejezetlenül maradt palotát, — mint ismételten megírtuk — megvásárolta a királyi helytartóság és azt saját otthonává alakítja át. Az épület új szárnyat is kap, a helyben a királyi helytartó és a helytartóság vezetőinek számára lesznek lakások. Liuba Cornel mérnök elkészítette az új helytartósági palota belső beosztásának tervét és azt tegnap mutatta be Marta Alexandru dr. királyi helytartónak és Ciupe Gheorghe dr. vezértitkárnak. A helytartósági palotában összesen száznegyven helyiség lesz.

(—) **TURI LÁSZLÓ MŰBÜTORASZTALOS NAGY SIKERE A KARACSONYI KIÁLLÍTÁSON.** Megírtuk, hogy a német kereskedelmi és ipari szövetség a Kulturpalotában nagyszerű kiállítást rendezett. A kiállításon méltán fel tűnik a fiatal magyar nemzedék egyik tehetséges tagjának, Turi Lászlónak kiállítását. Turi László egy az exotikus nemesfém királyiból az afrikai Covasingo rózsafából készült hálózobát mutat be. Ez a hálózoba valóságilag a modern bútortársadalom jelenti. Kívül a nemesfa rózsaszínűre ezete világitó erővel tör keresztül a védő nitrolakkburkolaton, a bútorok hófehér színű belseje is nitrolakkal van kezelve, ami annyit jelent, hogy lemosható és semmiféle folt nem fog rajta, holott a régebbi bútorokon minden újnyom maradandó foltot hagyott. Az ágy fej részébe beépített világítótestek, a régi alumiárium chemisette átváltozott modern alakja, a masszív bútorok elegáns vonalvezetése Turi László szakavatottságát és ízlését dicséri. A hatalmas szekrény költözököcskor tíz részre vehető székkel. Ez a hálózoba úgy stílusával, mint művészi kidolgozásával és raffinált ízlésével egyaránt elsőrangú benyomást kelt. Turi Lászlónak, skinek üzemé II. Str. Brătianu 11 szám alatt van (tel. 28—22) aránylag rövid idő alatt sikerült magát felküzdenie a temesvári vezető műbútorcégek sorába.

Bucuresti. 7.45: Ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok, reggeli hangverseny. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10 Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Gyermekóra. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02 Kulturális aktualitások. 19.17: Tánccsele. 20: Nae Popescu előadása. 20.15: Szalonzenekar. 21.15: Szimfónikus hangverseny. 22.05: Hírek, sport. 23.10: Hírek. 23.15: Jean Marcu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Katolikus istentisztelet. 12.15: Görögkatolikus istentisztelet. 1.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Operaházi zenekar. 2.10: Hírek. 3: Hanglemezek. 4: A greina-greeni kovács. Ráth-Végh István csevegése. 4.30: Beszokart-zenekar. 6: Mezőgazdasági előadás. 6.30: A Felvidék Nagykarácsony éjszakája. Karácsonytéli népszokások és népdalok. 7.20: Rác Zsiga és cigányzenekara. 8: Hírek. 8.25: Luigi Magistretti hárfázik. 8.50: Két egyfelvonásos. „Éjféli látogatás”, „Párbaj a hómezőn”. 9.40: Szalonzenekar. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Hanglemezek. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 11.45: Kiss Lajos és cigányzenekara. 12: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 12.15: Szalonötös. 6: Az első magyar színjeladás a Bach-korban. Előadás. 6.45: Rác Zsiga és cigányzenekara. 7.30: Nagykarácsony éjszakája. Karácsonytéli népszokások és népdalok. (II. rész). 8.25: Női remetevárosok. Felolvasás. 9.35: Szalay László elbeszélései: „Kunok a rétbén”, „Delerium”. Felolvasás. 10: Hírek. **Bécs.** 19.35: Lemezek. 21.10: Tarka est. 23.30: Szórákkoztató zene.

Belgrád. 19.35: Lemezek. 21: Népdalok. 21.30: Szimfónikus hangverseny. 22.30: Népdalok. **Milánó.** 21.30: Lemezek. 22: Hangverseny. Utána: tánczene.

Strassburg. 18: Ének és zene. 22.15: Népdalok. 22.50: Lemezek. **Varsó.** 19.20: Operaelőadás. 20.30: Lemezek. 22: Szórákkoztató zene. 24.05: Kamarazene.

PÉNTEK, DECEMBER 9.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazenekar. 19: Krónika. 15.15: Szalonzenekar. 20: Nicolae Iorga előadása. 20.20: A hangverseny folytatása. 20.40: Massenent: Manon című operája lemezekről. 21.15: Octav Doicescu előadása. 21.55: Sport. 23: Hírek. 23.30: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Etrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Idejekorán menjünk orvoshoz. Felolvasás. 11.45: Rozsnyó. Felolvasás. 1.10: Hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Suki Tóni és cigányzenekara. 3.35: Hírek. 4: Elemiszter-árak. 5.15: Diákféltóra. 5.45: Hírek. 6: Színész-előadás. Előadás. 6.30: K. Füzesséry Mária zongorázik. 6.50: Sportközlemények. 7: Fátoly Jancsi és cigányzenekara. 7.25: Nagyszőlős. Előadás. 8: Hírek. 8.25: Szalonzenekar. 9.15: Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok című operájának közvetítése. (II. és III. felvonás). 10.10: Hírek, időjárásjelentés. 12.15: Hírek német és olasz nyelven. 12.30: Hírek angol és francia nyelven. 12.40: Géczy Barnabás zenekarának hanglemezei. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.50: K. Füzesséry Mária zongorázik. 7.30: Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok című operájának közvetítése. (I. felvonás). 9.25: Szalonzenekar. 9.30: A látok költő. Felolvasás. 10: Hírek. 10.20: Rendőrzene. 10.55: Időjárásjelentés.

Bécs. 20: Ének és zene. 21.10: Zenekari hangverseny. 23.25: Hangverseny. 24.25: Tánczene. **Belgrád.** 19.20: Lemezek. 22.30: Ének. 23.35: Tánczene.

Milánó. 18.15: Tánczene. 20: Lemezek. 21.30: Lemezek. 22: Operaelőadás. **Strassburg.** 19.30: Liszt művek. 20.30: Operatársulatok. 21.30: Zenekari hangverseny. 22.15: Lemezek. 22.30: Operaelőadás.

Varsó. 20.30: Könnyű zene. 22: Schumann-hangverseny.

Legmodernebb fehérneműk és feketefakaróközhelyek és szobakályhák legolcsóbban

JUNGINGER

Temesvár II. Str. Timocului 11

(—) **KILENC HÓNAPI FOGHÁZRA ÍTELTE A TÖRVÉNYSZÉK MICU BANATEANU** (IOANT, aki zsarolás kísérlete miatt került a vádolta padjára. Micu Banateanu Ioan álmév alatt ez év nyarán elején Trattner Victor helyettes pénzügyi felügyelő akarta megzsarolni. Telefonon közölte vele, hogy ellene feljelentést tettek, de negyven ezer lejiért el lehetne simítani az ügyet. A helyettes pénzügyi felügyelő, hogy a zsarolót leleplezhesse, tárgyalásokba bocsátkozott és ezek során sikerült is a temesvári rendőrségnek elfogni Cocarlade Ioan munkanélküli bucarestii könyvelőt, aki Micu Banateanu megbízásából Temesvárra jött a negyven ezer leies csekk átvételére. Vallomása alapján azután Micu Banateanu Ioan is elfogtat és mindkettő ellen megindult az eljárás. A törvényszék Micu Banateanu Ioan kilenc hónapi fogházra, Cocarlade Ioan pedig hét hónapi fogházra ítélte. Cocarlade az ítélet kihirdetése után szabadlábrahelyezését kérte, amit a törvényszék el is rendelt.

(—) **VASMUNKÁSOK CÉHE.** A temesgyevi vas- és fém munkások december 8-án este nyolc órakor az ipari munkaadók szindikátusában gyűlést tartanak, hogy megalkassák céljukat. Ebben a célban helyezkednek el a villanyserelők is.

(—) **A VÁROSI KÖNYVTÁR ÚJ OTTHONA.** Temesvár városa és a királyi helytartóság — mint a vármegye jogutódja között — létrejött az írásbeli szerződés, amelynek értelmében a volt múzeum-épületet a helytartóság átengedte a városi könyvtár számára. A szerződést Teicu Cornel dr. helytartósági és Cimponeriu Virgil dr. városi főügyezsek készítették el. Az okiratot Marta Alexandru dr. királyi helytartó és Baran Coriolan dr. főpolgármester írták alá.

Szemüvegek

Solingeni acélárak bereivák, olók, kések a legolcsóbb minőségben

„OPTICA” Carol Prickelmayer

Timisoara II., Piata Traian 8.

(—) **SZEGÉNYEK FAJA.** A katolikus női misszió a téli idő beálltával tűzfák gyűjt a szegények részére. Csak öt darabka fát jelszóval indult meg a gyűjtés, amelynek a Józsefvárosban és a Belvárosban már szép eredménye volt. Vasárnap, december 11-én az Erzsébetvárosban gyűjtenek. Kocsik járnak majd házról házra és a női misszió tagjai felkeresik az egyes lakásokat, hogy a szegényeknek szánt fát átvegyék.

(—) **HALÁLOZÁSOK.** Özvegy Rác Mihályné született Orosz Erzsébet hetvennyolc éves korában meghalt. Temesvár katolikus női társadalmának egyik ismert egyénisége volt. A Gyárvárosban ő alapította meg a Rózsafüzér Egyesületet és a gyárvárosi park szélén felállított művészi kereszt az általa kezdeményezett gyűjtési mozgalomnak köszöni keletkezését. Gyászolja leánya Hemmert Róza született Rác, valamint nagyszámú unoka és rokon. Temetése ma, csütörtökön délután félnégykor megy végbe a Gyárvárosi Soarelui uca 3 szám alatti gyászházból. — Meghaltak ezenkívül: Mihut Ion Traian két hónapos, Rosu Vasile ha-vankét éves munkás Scheffler Antal tizenöt éves diák, Ofiter Mária született Kalbitsch negyvenkét éves. Massong Anna, született Racsu negyvennyolc éves, Dont Vilmos huszonkilenc éves munkás, Handl Ferenc ö-venhárom éves magántisztviselő, Willesch Zsuzsanna, született Geger hetvenkét éves, Batran Anna, született Popovici hetvennégy éves, Finster Ilona született Mutu nyolcvankét éves.

(—) **Rádiót 15 havi részletre a „PHILIPS RÁDIÓSZALON”-ban lehet kapni.**

(—) **HÜTLLEN KERESKEDELMI ALKALMAZOTT BÜNTETÉSE.** Schönheim Lajos temesvári kereskedő feljelentést tett Schönberger Ferenc nevű kereskedelmi utazója ellen, akit azzal vádolt, hogy a cég számára vidéken inkasszált hetvenöt ezer leiel nem számolt el és a pénzt a saját céljaira fordította. Schönberger a temesvári törvényszék elé került, amelynek tegnapi tárgyalásán azzal védekezett, hogy felesége gyógyszerletételeére való szüksége pénzre, ezenkívül azt is hangoztatta, hogy a céggel szembeni tartozása kevesebb hetvenöt ezer leinél. Ezzel szemben a kereskedő bemutatta Schönberger egyik levelét, amelyben kötelezte magát; a pénz visszafizetésére. A törvényszék a vádlottat három hónapi fogházra és három ezer lei pénzbüntetésre ítélte, ezenkívül a hetvenöt ezer lei visszatérítésére is kötelezte.

(—) **GOLUMBA TRAIAN ÜGYÉNEK TÁRGYALÁSÁT ISMÉT ELHALASZTOTTÁK.** Megírtuk, hogy a város vezetősége a városi vágóhídi hűtőberendezésének átvételével kapcsolatban a közvagyon védelmét célzó törvény alapján feljelentést tett Golumba Traian és Ardelean Constantin ellen. Az ügyész azonban megállapította, hogy a feljelentésben foglalt vádpontok még a törvény életbelépése előtt időre nyúlnak vissza és ezért nem emelt vádat. A város vezetősége ekkor közvetlenül a törvényeskedhez nyújtotta be a feljelentést és ebben az ügyben a törvényszék már több tárgyalást tartott. A tegnapi tárgyaláson a város képviselőfében megjelent Oprea Gheorghe dr. városi ügyész újabb ügycsomó beszerzését és a tárgyalás elnapolását kérte. A törvényszék a kérelemnek helyt adott, a tárgyalást január 18-ra elhalasztotta.

(—) **ELITÉLT LÓTOLVAJOK.** Goman Gheorghe és Blidar Isif cigányok ez év júniusában az egyik éjjel ellopták Ignat Ioan vingaí gazdálkodó két lovat, amelyek a mezőn legeltek. A gazda feljelentésére megindult a nyomozás és az sikerrel is járt. A két cigány a temesvári törvényszék elé került, amely Blidar Isifot egy évi. Goman Gheorghe pedig hat hónapi fogházra ítélte.

— **A közhasznú céll nélküli működő kereskedelmi egyesületek feloszlatása.** Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium rendeletét törvénnyel készíti, amelynek értelmében azok a kereskedelmi egyesületek, amelyek közhasznú cél nélküli működnek, bizonyos esetekben a tervezett rendelkezései alapján feloszlathatók. Ez esetben az egyesületek vagyonra a kereskedelmi kamara tulajdonába megy át.

— **A vörös hadsereg evkori tiszta tartóztartók le a Felvidélen.** Bucurestiből jelentik: A nemrégiben visszavont feldöntött területen a hatóságok kilenc személy tartóztartottak le akiket azzal vádolnak, hogy Kún Béla evkori vörös hadseregének tiszta voltak és 1919-ben két eszdort meggyilkoltak.

Mozi

MŰSOR

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 8.

APOLLÓ: A táncoló angyal (német film).
CAPITOL: Stella Ballas (angol film).
SCALA: India lángokban (angol film).
RIVOLI: Az adriai kalózok (német film).

Mindig fiatalok...

Vannak hölgyek,
akik éveik dacára,

nem öregszenek
MIÉRT?

Nagyon egyszerű, mert szervezetük jól működik, mert szervezetük nincs megmérgezve. Az állandó ifjúságnak nincs más titka. Hogy az ifjúságot és egészséget megtartsuk ki kell választanunk szervezetünkben a mérgeket és salakokat, abban a mértékben, ahogy képződnek, azaz állandóan, így megakadályozzuk felhalmozódásukat és vérünk megmérgezését. A vér feladata az, hogy eljuttassa az életerőt összes szerveinkhez, azonban ha túl van terhelve mérgező anyagokkal, csak zavarokat és betegségeket okoz.

NE VÁRJON HOLNAPIG! HA AZ EGÉSZSÉG ÉS IFJUSÁG ELTÜNT, NAGYON NEHÉZ ISMÉT VISSZAHOZNI

Átköszölné meg szervezete megmérgezését Urodonal használatával, ez a készítmény nagy-szerű méregtelenítő szer. E Faivre professzor emlékeztetés munkájában kijelenti: „Az Urodonal megvédi az artritikusokat a környező veszedelmektől, biztosítja számukra a rendszeres kiválasztást, enyhíti a megfeszült véredények ellenállását, megszünteti a

reumatikus és izületi fájdalmakat, megszünteti a lélekezési nehézségeket és a szívnyomást. Megtisztítja a vért szabályozza a belső kiválasztási mirigyek munkáját, visszaadja a test és szellem rugalmasságát, mert a vér ellátást és a vérkeringést könnyebbé és szabályosabbá teszi. Csakis méregtelenítéssel érhetjük el a megifjodást.

URODONAL MÉRGTENELÍTŐ ÉS MERIFJTJA A SZERVEZETET

Chatelain Készítmény
Megbízható árca

Kapható gyógyszerárakban
és drogériákban

SPORTESEMÉNYEK

„Érdemes-e megismételni az Anglia-Kontinens válogatott mérkőzéseket?”

Langenus nyilatkozata a Paris Soirban. — Európa — Dél Amerika válogatott mérkőzés

A Paris Soir legutóbbi sportrovatában érdekes cikket közöl a közismert Langenus belga játékos nyilatkozatáról. Langenus nyilatkozatában foglalkozik egy Európa—Dél-Amerika válogatott mérkőzés létrehozásának gondolatával is, amelyet kapcsolatban a következőket állapítja meg:

— Most, amikor a Kontinens és Anglia válogatott csapatai között lefolyt mérkőzés utóérzéseim már elültek, felvetődik a kérdés, hogy érdemes-e ezeket a találkozásokat megismételni. Sokan nem látják értelmét ezeknek a találkozásoknak, mert a kontinens válogatott csapatából hiányzik az összjáték, amely elengedhetetlenül szükséges az angolok ellen, akik mindenkor nagyszerűen összehozták együttést küldenek a küzdelembe. A Kontinens csapata valóban nem felel meg a követelményeknek, azonban azt is megállapíthatjuk, hogy Európa sokkal jobb válogatott csapatot tudott volna kiállítani az angolok ellen. Ezt azonban a súlyos külpolitikai események megakadályozták és igen sok országból nem engedték el a játékosokat Angliába. A közelmúltban lebonyolított Anglia—Kontinens válogatott mérkőzés nem képezhet akadályt, és ezeket a találkozásokat felétlenül meg kell ismételni. A londoni mérkőzésnek egyik nagy szépség-hibája volt, hogy az egyik csapatot Európa különböző országából válogatták össze, anélkül, hogy ezek a játékosok össze lettek volna szokva, míg az

angolok egy nagyszerűen összekovácsolt együttesel álltak ki. Meg vagyok győződve róla, hogy ha az angol válogatott ellen a kontinens bármelyik nagy csapatát állították volna ki, szebb eredményt ért volna el.

— Meg kell rendeznünk a jövő évben — folytatja nyilatkozatát Langenus — az Európa—Dél-Amerika válogatott mérkőzést. A délamerikai csapatok tagjai sokal edzettebbek és így alkalmasabb nekik a hosszú utazás, mint az európai játékosoknak. Dél-Amerika válogatott csapata egy mérkőzést játszana Európa válogatottjával, egyet pedig valamelyik angol nagy csapattal — fejezte be a nálunk is előnyösen ismert Langenus.

Bogdan Franciaországba távozik. Bogdan a fővárosi FC Rapid válogatott csatára már hosszabb idő óta azzal a tervvel foglalkozik, hogy Franciaországba távozik. Egy időben már ki is ment Párisba, azonban akkor nem kapta meg a kiadatását. Bucurestii híradás szerint a román szövetség most nem gördit akadályt a játékos távozására és így Bogdan elhagyhatja Romániát. A vasutasklub 225 ezer lei váltásdíjat követel Bogdanért. Bogdan előzőleg kihaltatáson jelent meg Tilea Viorel szövetségi elnök, valamint Gabriel Marinescu tabornok előtt, feltárva azokat az okokat, amelyek távozásra bírják.

Sporthírek mindenfelől

Válaszolt az angol labdarúgószövetség a román szövetség átiratára. Az angol válogatott labdarúgócsapat 1939. tavaszán Magyarországon, Lengyelországon és Jugoszláviában több mérkőzést bonyolít le. A román szövetség alkalmasnak találta a pillanatot, hogy ez alkalommal ajánlatot tegyen az angol csapatnak egy bucurestii mérkőzésre is. A román szövetség ilyen értelmű átiratát pár nappal ezelőtt már elküldte az angol szövetségnek, amelyre most érkezett meg Angliából a válasz. Az angolok nem mondanak biztosit, azonban beigérték, hogy alaposan megfontolják a román szövetség ajánlatát és határozatukat közlik Bucurestivel.

Eredményesek az angol csatárok. Az angol bajnokságban az őszi idényben a csatárok összesen 552 gólt rúgtak. Ez a szám híven vissza tükrözi az angol csatárok eredményességét.

A debreceni Bocskay útjár az amatőrözmusra. A debreceni csapat vezetősége elhatározta, hogy tavasztól kezdve ismét amatőr alapon fognak működni. A játékosok nem kapnak fizetést, hanem mindannyiuk polgári állásba helyezik el. Ez jobban megfelel a játékosok felfogásának is, akik így jövőjüket is biztosítva látják. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy Magyarországon az a hír terjedt el, hogy ismét bevezetik az „álmatorizmust”. Ezzel kapcsolatban Kenyeres Árpád, az MLSz főtitkára kijelentette, hogy egyelőre szó sincs ilyen irányú átszervezésről, mert a jelenlegi rendszer felbontása a legsúlyosabb válságba döntené a magyar labdarugást. A profiszervezetek megszűntése esetén a legjobb magyar játékosok külföldre távoznának, ami végleg megszüntetné a labdarugás iránti érdeklődést.

Az angol Arsenal szívesen dollárba biztosítaná a játékosait. Az Arsenal vezetősége a múlt vasárnap Párisban, a Racing Club ellen lejátszott mérkőzés előtt összesen 100 ezer dollárba biztosította be játékosait, mivel az egész csapat repülőgépen utazott Párisba. Ugyanakkor a Racing Club kód ellen biztosította be a mérkőzést. Szerencsére sem repülőszerecsenlenség, sem pedig kód nem akadályozta a mérkőzés zavartalan lebonyolítását és így a biztosítótársaságok is szépen kerestek.

A magyar labdarúgószövetség pimaszai a KK. biztositás előtt. Hirt sajtunk róla, hogy a Közép-európai Kupa biztositás december közepén Bucurestiben ül össze. Ez alkalommal a magyar szövetség elé terjeszti a Bindea—Korányi, Nojir, valamint Toldi és Polgár megbüntetésének ügyét. A budapesti Nemzeti Sport viharos ülést jósol, amelynek azonban főpontját a KK további sorsa képezi.

Kairóban rendezik meg az asztali-tenisz világ-bajnokságot. Az asztali-tenisz világ-bajnokságot a jövő év folyamán Kairóban rendezik meg. A versenynyelvvel kapcsolatban angol sportkörökben valószínűk tartják, hogy az asztali tenisz kiválóságai nem jelennek meg a világ-bajnoki küzdelmekben. Már biztos, hogy Amerika, Belgium, Wales, Írország, Hollandia, Litvánia és Románia nem vesznek részt a világ-bajnokságon, ezenkívül Magyarország, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Lengyelország részvétele sem biztos.

Példás büntetés. Az egyik Angliában lejátszott labdarúgó mérkőzésen Watson játékos olyan súlyosan megsebesítette az ellenfél csapatában játszó Howwellst, hogy utóbbinak az alkápcsa eltörtött. Howwells feljelentést tett a bíróságon, ahol Watson játékos 1000 lei pénzbírsággal sújtotta.

Az FC Jugoszlávia bucurestii és kolozsvári vendéggátéka. Az FC Jugoszlávia együttese, amely jelenleg a jugoszláv bajnokság második helyén áll, hírek szerint szombaton és vasárnap a román fővárosban játszik. A mérkőzéseket azonban csak abban az esetben rendezik meg, ha az időjárás kedvező lesz. Szombaton Bucurestiben a Juventus ellen bonyolítana le egy mérkőzést, míg másnap, vasárnap Kolozsvárra utazik, ahol a Victoria csapata lenne az ellenfele.

A szegények megsegítésére, felruházására megrendezett

a Karolikus Női Misszió helyiségeiben, Temesvár, IV. Str. Bratianu 11. Kiállításra kerülnek: Mindenféle kézimunkák, háziipari- és ipar-művészeti készítmények, fafaragások, agyagszobrok, babák, gyermekjátékok, stb. Belépés díjtalan.

Karácsonyi kiállítás

KÖZGAZDASÁG

A kereskedelem üzésének engedélyezése és a működési engedély megvonása

A cégbejegyzési törvényt módosító tervezet hivatalos szövege

A kereskedelmi cégjegyzék létesítéséről szóló törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvény tervezetét a nemzetgazdasági minisztérium közzétette. A tervezet rövidesen törvényerőre lép és azt alább közöljük főbb pontjaiban.

A MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY

1. szakasz. Csak a kereskedelem üzésére feljogosító engedély elnyerése után jegyezhető be a cégjegyzékbe azok, akik egyéni uton, vagy közkereseti, betéti vagy korlátolt felelősségű társaság vagy részvénytársaság útján akarnak gyakorolni.

2. szakasz. A kereskedelem egyéni üzésére szolgáló engedély a következő feltételek fennfennmaradása mellett nyerhető el.

A. A kérvényező legalább az elemi iskola összes osztályait végzett kell legyen.

B. Végzettségéhez képest 1—5 évi gyakorlatat legyen azon szakmában, amelyben a kereskedelmet folytatni óhajtja.

Gyakorlatnak tekintendő az az idő, amelyet mint képviselő, bizományos, kereskedelmi tisztviselő vagy tulajdonképpeni gyakornok töltött el.

C. Ne legyen elítélve.

a) lopás, rablás, csempészés, csalás, okirathamisítás, vagy hamis okirat felhasználása, zártörés, zár elől való sikkeszárás, hamis tanuskodás, hamis eskü, hűtlen kezelés és a közrend vagy az államprend elleni cselekmény miatt.

b.) csalárd bukás, tisztességtelen verseny, állami vagy magánszolgálat elleni csalárd ügykezelés, valamint a büntetőtörvény III. fejezetének XIV. címében foglalt vétség miatt.

c.) devizavétség és a drágakövek forgalmáról szóló törvényben szabályozott vétségben való visszaesés miatt.

KIKRE VONATKOZNAK A FELTÉTELEK?

3. szakasz. Az előző szakaszban említett feltételeknek eleget kell tenniük:

a.) az egyéni cég főnökének és cégjegyzőjének.

b.) a fiókok és ügynökségek vezetőinek.

c.) a közkereseti, betéti és korlátolt felelősségű társaságok tagjainak.

d.) a részvénytársasági vagy részjegyes betéti társasági igazgatóknak.

e.) valamely kereskedelmi üzem jogtudósának, megszerzőinek és megvásárlóinak.

A 2. szakasz A. és B. alatti feltételeknek meg kell felelni a részvénytársaságok és részjegyes betéti társaságok alapító és igazgatóság tagjainak.

4. szakasz. A 2. szakaszban felsorolt kellekkel az üzem tulajdonosának és az előző szakaszban említetteknek a kereskedelem gyakorlatának teljes tartama alatt az engedély megvonásának terhe mellett rendelkezniük kell, a 3. szakaszban felsorolt egyéb, társasági tagoknak és ügyvezetőknak pedig a 14. szakaszban említett következmények terhe mellett kell rendelkezniük ezen kellekkel.

Az engedély visszavonása a Kereskedelmi és Iparkamara vagy a nemzetgazdasági minisztérium kérelmére a 11. szakaszban foglaltak szerint alakított bizottság által az érdekelt megidézése után történik. A határozat a cég törlése végett a cég-hivattalal közlendő, illetve részvénytársaságoknál a törvényesekkel, amely tanácsülésben, perenkívüli uton végzéssel vonja meg a működési engedélyt.

A működési engedély megvonására vonatkozó határozat a 9. szakasz szerinti felfolyamodással támadható meg.

A MENTESSEGEK

5. szakasz. A nem rehabilitált vagyombukottak nejei a férj elleni csőd megnyitásától számított 10 éven át kereskedelmet nem üzhetnek.

6. szakasz. A 2. szakasz B. pontjában foglalt feltételek alól mentesek:

a.) az elhunyt kereskedő szülei, neje és gyermekei, amennyiben az elhunyt üzletét folytatják.

b.) a falusi román állampolgársága kereskedők, akik a városban akarnak kereskedelmet folytatni, ha igazolják, hogy legalább egy éven át kereskedelmet üztek.

c.) azon földmivelő falusi lakosok, vagy iparosok, akik ezen községekben akarnak kereskedést üzni, valamint a városok elővárosában lakó földművesek és iparosok, akik ezen városban vagy egy szomszédos faluban akarnak kereskedést üzni.

d.) akik igazolják, hogy legalább két éven át városban élelmiszer vándorkereskedést üztek.

e.) azok, akiknek kereskedelmi főfoglalkozása bármily mezőgazdasági cikk eladása.

f.) akik a Kereskedelmi Kamara kedvező véleményezése alapján a minisztériumtól feloldást nyernek a kereskedelmre való közsímsert alkalmazásuk alapján.

HOGYAN KELL MŰKÖDÉSI ENGEDÉLYT KÉRNI

7. szakasz. A működési engedély vagy a kereskedelmi szak megváltoztatása iránti kérvény azon kereskedelmi kamarához intézendő, amelynek körzetében a kereskedelmet folytatni kívánják.

A kérvényhez csatolni kell a törvény által kívánt egyéb bizonyítékokon kívül, a következő okmányokat:

a.) a bünygyi nyilvántartónak a kérvényezőre, a közkereseti, betéti, korlátolt felelősségű társaságok tagjaira, a részvénytársaságok alapítóira, ügyvezetőire és igazgatóira vonatkozó bizonyítványát.

b.) az illetékes kereskedelmi kamarának a szakmai képzettséget a kérvényező irásos nyilatkozata és a kamarai ténymegállapításai alapján igazoló okmányt.

A SZÜKSÉGESSEGGÉ HASZNOSÁG ELBÍRÁLÁSA

8. szakasz. A kereskedelmi és iparkamara a megejtett nyomozás és a kérvényező által bemutatott bizonyítékok alapján informatív véleményt ad a vállalat szükségességéről és hasznosságáról a kérdéses kereskedelmi ágban, a kereskedő a közkereseti és betéti társasági tagok szakmai képzettségéről és erkölcsiségéről, valamint a részvénytársasági alapítók és igazgatók erkölcsiségéről.

A véleményezés az illető kereskedelmi kamara mellett működő kormánybiz.ossal írásban közlendő.

A FELFOLYAMODÁSI JOG

9. szakasz. Ha a kormánybiztos kifejezetten írásban nem ellenzi a véleményezést, a kereskedelmi és iparkamara köteles a kérvényt és a véleményt a tartományi székhelyeken létesített speciális bizottsághoz haladéktalanul felterjeszteni.

A bizottság a kérvény és a kereskedelmi kamara véleményezésének vétele után tárgyalási ha-

tárnapot tűz ki, amelyre a kérvényezőt tértivevényes ajánlott levéllel megidézi.

A bizottságok a 2. szakaszban említett kellek fennforgásának megállapítása után elbírája a kérdéses kereskedelmi ágazatban az új vállalat létesítésének szükségességét, indokolt határozatot hoz, amely az érdekeit fél, a kereskedelmi és iparkamara, a nemzetgazdasági miniszter, a kamarai kormánybiztos vagy a minisztériumnak kellő felhatalmazással bíró szerve által felfolyamodással támadható meg.

A felfolyamodást a speciális bizottság határozatának kihirdetésétől számított 15 napon belül adandó be. Ezen bizottság a felfolyamodást az ügycsomóval azon ítéletábrához terjeszti fel, amelynek körzetében a kereskedelmi kamara van és a tábla sürgősen és soron kívül tanácsülésben határoz.

A fél, a speciális bizottság és az ítéletábrá előtt magát képviselheti vagy emlékiratot helyez el, ha nem jelenik meg.

10. szakasz. A bizottságnak a jelen törvény alapján hozott határozatai ugy a cég-hivattalra, mint a törvényesekre nézve kötelező.

A törvényesékek a részvénytársaságok alaki megalkulásának helyét nem adhat, amíg a jelen törvény szerinti engedélyt be nem mutatják.

A rövidtens életbelépő törvény további rendelkezéseire legközelebb visszatérünk.

Ártolyamok, gabonaárak

SZERDA, DECEMBER 7.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 38—39, felár nélkül.

A bomsági gabonapiacra a tengeri irányzata szilárd, míg a buza irányzata csendesebb. A tengeri iránt nagy érdeklődés mutatkozik, míg a buza iránti kereslet valamivel lanyhább. A többi gabonanemű iránt az érdeklődés csekély és a piac ületetlen. A piaci árak a következők: temesi buza 78 kilós 360, torontáli buza 380, tengeri 270, örökös tengeri 285, zab 380, takarmányárpa 300, tavaszi árpa 380, korpa 270, őtökmag 730, új tökmag 650, muharmag 310, napraforgómag 350, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásban 720, nagymalmi liszt 740 lei százkilónként. A lóheremag 18 és a lucernamag 52 lei kilónként.

(=) Estek az árfolyamok a fekete tőzsdén. Az utolsó napok folyamán a bucarestii fekete tőzsdén az árfolyamok estek. Az angol font árfolyama az ugynevezett szabad piacon most 1400 lei körül mozog.

(=) Angol—román gazdasági együttműködés. Londoni jelentések szerint angol gazdasági körök jelenleg tanulmányozzák azokat a lehetőségeket, amelyeket a romániai gazdasági életbe való bekapcsolódással ki lehetne aknázni. E tekintetben a londoni City az amerikai nagytőkével karöltve fog eljárni. Ugyanis az amerikai tőke is hajlandó új befektetéseket eszközölni a romániai gazdasági életben, elsősorban a petróleumpiar terén. Londonban meg vannak arról győződve, hogy már a legközelebbi időben az angol—amerikai tőke újabb beruházásokra határozza el magát Romániában.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik felejthetetlen férjem, a jó édesapa, nagypapa és rokon,

MAYER JÓZSEF

CFR nyugdíjas

elhalálása alkalmával bennünket vigasztaló szavaikkal felkerestek, drága halottunkat utolsó útjára elkísérték, virágadományukkal az elhunyt emlékének kegyelettel adóztak, ezzel nagy fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton hálás köszönetünket.

Külön köszönet a Lyra dalárdának, amiért oly megható érzéssel előadott gyász-dalaikkal búcsúztatták volt dalostestvérüket, nemkülönben a Lyra zenekarának is, a temetésen testületileg való megjelenésükért.

A gyászoló család.

Vasárnap,
december 11-én
az Erzsébetvárosban

Csak 5 darab tűzifát,

ócska ruhaneműt, játékszert kérünk szegényeink számára. Gyűjtőkocsik jönnek a jószívű adományokért IV. Ker. Katolikus Női Misszió

Bucurestibe vezetik a földgázát

A két földgázársaság: a Sonametan és a Román Földgáz Rt. fúziójának és a fúzióból alakuló új részvénytársaság részvénytőkéjét 600 millió leire emelik. Az emisszió egyrészét az állam ingyen kapja régi apportjának megfelelő arányban, a másik részét a régi magánrészvényesek veszik át, 170 millió lei értékű új emissziót pedig a vezető vasipari vállalatok vesznek át. A fúzióból alakuló földgázársaság vezetősége komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy a földgázát bevezeti Bucurestibe és a vezetékhez szükséges anyagokat fogják a részvénytársaságba bevonuló vasipari vállalatok szállítani. A földgáznak Bucurestibe való bevezetését az tette aktuálissá, hogy technikai okok miatt lekerült napirendről a szondagáznak Bucurestibe való bevezetése.

== Módosítják a szőlővédelmi törvényt. A földművelésügyi minisztérium a szőlőtermelés védelméről szóló törvényt módosító tervezetet készítette el, amely a törvényhozó tanács előtt fekszik.

== A NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM törvénytervezetet készített a kereskedői segélyezés kérdéséről. A tervezet szerint a szegény kereskedőket és családtagjaikat felsegítő hivatal létesül, amely a bejegyzett kereskedők számára a következő segélyeket fogja adni: 1. Orvosi kezelés és gyógyszer betegség és baleset esetén. 2. A foglalkozás üzését gátló tartós rokkantság esetén pénzsegély. 3. A kereskedő, felesége és kiskorú gyermekei számára temetkezési segélyt. 4. A tagok számára pénzsegély, ha azok tőkéjük elveszté, vagy szegénységük miatt megélni nem tudnak. 5. Életbiztosítások kötésének megkönnyítése a tagok és családtagjaik számára.

(=) Kereskedők és iparvállalatok figyelme. A posta vezérgazgatósága közzétette az alájárendelt hatóságokhoz, amelyben a következőkre hívja fel figyelmüket. 1939. január elsejétől kezdve kereskedők, vállalkozók, iparvállalatok csak olyan borítékokat használhatnak, amelyek az eltkildő neve, címe, telefon száma, csekkszámájának száma, fiókjainak címe, foglalkozása, valamint bejegyzett védjegye szerepel. Szigorúan tilos ellenben a borítékon reklámzöveget alkalmazni, amellyel valamely áru használatát ajánlják. Az ily reklámnak a borítékon való szerepeltetését szigorúan büntetik.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő s gyönyörű hirdetések szavankint egy leu. Házasság és Levelezés rovatban szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legnagyobb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobanților 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Kiütt. — Nógrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45-06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Gágozcy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45-13.

Allást keres

Házmasternek megbízható házaspár állást keres, a férfi géplakatos. Cím a kiadóban. 2778

Iroda-bírságszony kezdő, szerény fizetéssel állást keres. Szíves megkeresések „Szorgalmas” jellegére a kiadóba leadandók. 3020

Fűszerkereskedősegéd azonnalra állást keres. Cím a kiadóban. 3027

Önállóan dolgozó paszományos állást keres. Cím a kiadóban. 3028

Főzni tudó mindenek bejárónői állást keres. Cím a kiadóban. 2785

Villanymotorok javítását és karbantartását vállalom. Címeket kérem a kiadóba leadni. 3019

Alkalmazás

Perfekt mindenek, aki nagyon jól főz, nagyon jó bizonyítványokkal, jó fizetéssel december 15-re felvétetik. Jelentkezni a Déli Hírlap kiadóhivatalában. 3011

Lakás

Háromszobás modern lakást keresek február 1-re a Belvárosban, vagy a Józsefváros elején. Címeket „Jó fizető” jellegére a kiadóba kérem. 3008

A Banca Timisoarei épületében modern

4 és 3 szobás lakás

és egy üzlethelyiség

azonnal kiadó. Bővebbet a Banca Timisoarei házközlelésénél.

Egyszobás lakást keres fiatal házaspár, kizárólag az I.—III. kerületben, közel a villamoshoz. Címeket kérem a kiadóba leadni. 3021

Bátorozott szoba, fürdőszoba használatlalt és esetleg teljes ellátással (két személynek is) azonnalra kiadó. Cím a kiadóban. 3529

Kiadó kapualatti bajárralal bíró bútorozott szoba, fürdőszoba használatlalt, kívánatra reggeli és ebéd kosztal. Cím a kiadóban. 3530

Adás-vétel

Lószőr matrac 3 darabból álló, megvételre kerestetik. Címeket ármejjelöléssel a kiadóban kérem leadni. 3025

Ottománi 2 személyet, esetleg szép takaróval együtt megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérem leadni. 3026

Festett hálószoba bútor megvételre kerestetik. Címeket megtekintés végett ármejjelöléssel „Jó bútor” jellegére a kiadó továbbit. 3029

Rádiót 3+1 lámpás, jó márkát, jó állapotban megvételre keresek. Címeket „Jó rádió” jellegére a kiadóba kérem leadni. 3009

Koresolyát, kerek orrút, megvételre keresek. Címeket ármejjelöléssel a kiadóba kérem leadni. 3018

Játék babát kisebb nagyobb, megvételre keresek. Címeket kérem a kiadóba leadni. 3526

Szoba hinta megvételre kerestetik. Címeket kérem a kiadóba leadni. 3527

Függöny és ágtyertítő megvételre kerestetik. Címeket kérem ármejjelöléssel „Kézpénz” jellegére a kiadóba leadni. 3528

Veszek egy nagyobb bőröndöt. Cím a kiadóban. 2794

Kitűnő angol szerkezetű Koch és Korselt (Mignon) zongora, majdnem új állapotban eladó. I., Str. Turin 6. 2797

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompuvert, három színben. Kapnató kizárólag a

Városi

gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” I. Piata I. C. Brătianu.

A legnagyobb öröm a gyermekek részére karácsonykor

egy jó könyv!

Előfizetőink és olvasóink a „Déli Hírlap” kiadóhivatalában a következő könyveket vásárolhatják

önköl ségi árban:

Z. Tábori Piroska: Felfordult világ	30 lei
Benedek Elek: Ócsike újabb levelei	30 „
Mark Twain: Huckleberg Finn kalandjai	30 „
May Károly: A feketék országában	30 „
Z. Tábori Piroska: Béke sziget	30 „
Benedek Elek: Oriások és törpék	46 „
Verne Gyula: Falu a levegőben	40 „
Pósa Lajos: Mariska mesél	50 „
Cooper: Vadlő	60 „
Earfus: Az elefántok földjén	79 „
A. De Gérolles: A rút Katalin	90 „
Webster: A kismama	119 „
Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig	119 „
Faludi Kálmán: Leszek úr!	132 „

és még számos más gyermek- és ifjúsági könyv a legolcsóbb áron Vidéki előfizetőinknek postán küldjük a kívánt könyvet, a portó hozzászámításával, utánvételt!

Déli Hírlap kiadóhivatala
Timisoara I., Piata Brătianu

A Golf-áram tropikus hazáiba

A „Milwaukee” nevű motoros hajóval január 9-től március 2-ig Nyugatindia, Mexikóba, Észak-Amerikába

A „Caribia”, „Cordillera”, „Orinoco”, „Iberia” nevű motoros hajókkal havonta két téli utazás Nyugatindia, Közép-Amerikába, Kubába és Mexikóba

1939. tavaszán hét közepentengeri és Atlanti óceáni szigetutazás a „Milwaukee” és a „St. Louis” nevű motoros hajókkal. Első indulás Genuából 1939. március 4-én

Tanulmányi utak Észak-Amerikába érdekes programmal, egész éven át. Utazás az 1939-iki newyorki világkiállításra

Időszerű árak mellett a legdúsabb programmal üdülési utazások Hamburg-Amerika Linie. Felvilágosítások és prospektusok: Hamburg-Amerika Linie S. A. R. Timisoara, Str. Mercy 1. Tel.: 36-66

Ada-Kalehról Rahát (szulánkenyér)

Legfinomabb róza, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve, vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyob darab, vagy apróra vágva. Rendelésre minőség szerint: Finom lei 44. — Különlegesség lei 60. — Lokum lei 86 árban, postán, vagy vasúton prompt szállít

Matic Mihály, Orsova
Depozit de Rachat de la Ada-Kaleh